514/ba/67.

SZIGORÚAN TITKOS!
Készült 100 példányban
51 sz. példány

JELENTÉS

AZ 1966. ÉVI ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL

BUDAPEST, 1967

PÉNZÜGYMINISZTÉRIUM
1-0085/1/1967.

SZIGORUAN TITKOS !
Készült 100 példányban
51.sz. példány

E l ő t e r j e s z t é s

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányhoz
az 1966.évi állami költségvetés végrehajtásáról

I.

Mellékelten előterjesztem az 1966.évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést, valamint az arra vonatkozó törvényerejü rendelet tervezetét. Kérem a Kormányt, fogadja el a jelentést és járuljon hozzá annak és a törvényerejü rendelet tervezetének a Népköztársaság Elnöki Tanácsa elé való terjesztéséhez.

Budapest, 1967. junius 15.

Vályi Péter s.k.
pénzügyminiszter

II.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
... sz. határozata
az 1966.évi állami költségvetés végrehajtásáról

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány az 1966.évi állami költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést elfogadja és felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy a jelentést, valamint az arra vonatkozó törvényerejü rendelet tervezetét a Népköztársaság Elnöki Tanácsa elé terjessze.

JELENTÉS

AZ 1966. ÉVI ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL

BUDAPEST, 1967

Törvényerejü rendelet tervezet

a Magyar Népköztársaság 1966. évi költségvetésének végrehajtásáról

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az 1966. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentést

96.477,672.ooo /Kilencvenhatmilliárd-négyszázhetvenhétmillió-hatszázhetvenkettőezer/ forint bevétellel,

97.1o9,27o.ooo /Kilencvenhétmilliárd-egyszázkilencmillió-kettőszázhetvenezer/ forint kiadással, és

631,598.ooo /Hatszázharmincegymillió-ötszázkilencvennyolcezer/ forint hiánnyal jóváhagyja, és tudomásul veszi, hogy a hiányt a pénzügyminiszter az állami pénzkészlet terhére fedezte.

Budapest, 1967. .....

I.

A pénzügyi helyzet alakulása az 1966. évben

A népgazdaság 1966. évi általános fejlődése az előző évinél és a tervezettnél valamelyest gyorsabb volt. A nemzeti jövedelem az előirányzatnál nagyobb mértékben, mintegy 8 %-kal emelkedett. Javult a gazdálkodás hatékonysága: nőtt a termelékenység, a korábbi évekét meghaladó mértékben csökkent a termelési ráforditások szinvonala. Az elmult év során a gazdaságirányitás rendszerének reformjával összhangban számos intézkedés - a tervmutatók körének csökkentése, uj állóeszközfenntartási rendszer stb. - lépett életbe, amelyek számottevően hozzájárultak az elért eredményekhez.

A gazdasági növekedés gyorsuló üteme ellenére a népgazdaság strukturájának kedvező irányu átalakitása tekintetében nem következett be számottevő előrehaladás. A pénzügyi mérlegekben ezt leginkább az jelzi, hogy - a dekoncentráció miatt - viszonylag magas beruházási szinvonal mellett, az exportelőirányzatok jelentős tulteljesitése ellenére a tőkés viszonylatu adósság állomány tovább emelkedett, az állami költségvetés gazdálkodása pedig deficittel zárult.

Az <u>állami költségvetés</u> bevételei és kiadásai egyaránt meghaladták az előirányzatot, a kiadások azonban valamivel jobban emelkedtek, mint a bevételek. A tervezettet 1 milliárd forinttal meghaladó bevételek kialakulásában döntő szerepe volt az állami vállalatok által realizált jövedelmekből teljesitett befizetéseknek. A vállalati befizetéseknek ez a szinvonala annak ellenére alakult ki, hogy a mult évi árintézkedések bevétel csökkentő hatása - mivel a lakosság a felemelt áru cikkekből a vártnál jobban csökkentette, a leszállitott áru cikkekből pedig erőteljesebben fokozta vásárlásait - az előirányzottat mintegy 600 millió forinttal haladta meg. Az előirányzottnál nagyobb terhet jelentett a költség-

vetés számára a felvásárlási áremelés is. A vállalatok nyereségbefizetése 1,6 milliárd forinttal tulteljesült, ugyanakkor elszámolástechnikai okokból a költségvetés forgalmi adó bevételei több mint 570 millió forinttal a tervezett alatt maradtak. A szövetkezetek és a lakosság lényegében eleget tett befizetési kötelezettségének.

A költségvetés összes kiadásai 1,8 milliárd forinttal voltak magasabbak az előirányzatnál. Külkereskedelmi árkiegyenlitésre ugyanis a költségvetés - a vállalatok pénzellátására szolgáló összegek között - az előirányzottnál több mint 4 milliárd forinttal nagyobb összeget fordított. Ez a többlet elsősorban a külkereskedelmi forgalomban képződött terven felüli aktivum, továbbá a tőkés piacokon bekövetkezett kedvezőtlen áralakulásokból, valamint a belföldi árváltozásokból adódott. Ugyanakkor a felhalmozásra forditott kiadások nem érték el a tervezettet és a Hitelfedezeti Alap növelésére is az előirányzottnál kisebb összeg került felhasználásra. Nem került sor a termelőszövetkezeti középlejáratu hitelekre biztositott eszközök teljes igénybevételére sem. A költségvetés beruházási kiadásait mérsékelte, hogy a vállalati saját forrásból megvalósuló beruházások tulteljesitésével egyidejüleg lemaradás mutatkozott a központi forrásból finanszirozott értékhatár feletti nagyberuházásoknál, valamint a fizetési mérlegjavitó beruházásoknál. A forgóeszköz hitelállomány a számitott 4 milliárd forinttal szemben csupán kereken 1 milliárd forinttal nőtt. Ebben jelentős szerepe volt az állóeszközfenntartás uj rendszere következményeként megnőtt vállalati és szövetkezeti saját források emelkedésének.

A költségvetési kiadásoknak a bevételeket meghaladó növekedése folytán az 1966. évi költségvetés az előirányzott 100 millió forint bevételi többlettel szemben 600 millió forintnál több hiánnyal zárult. Mivel a hiány a költségvetés volumenéhez képest nem jelentős, annak fedezése korábbi években felhalmozódott állami pénzkészlet terhére történt meg.

Nemzetközi fizetési helyzetünk a megtett erőfeszítések hatására, a fentiekben jelzett költségvetési támogatás mellett, lényegesen eltért a tervezettől.

Az év során létrehozott termelési többletek számottevő részét szocialista viszonylatban tudtuk értékesiteni. A közvetlen áruforgalom egyenlege - kereken 8oo millió devizaforintos aktivum - 1,1 milliárd devizaforinttal haladta meg az előirányzat szintjét. A fizetési mérleg egyenlege ennek megfelelően a tervezettnél szintén mintegy 1 milliárd devizaforinttal nagyobb aktivummal zárult.

Tőkés fizetési helyzetünk javitása terén nem sikerült hasonló eredményeket elérni. Fizetési mérlegünk passziv egyenlege /kereken 35o millió devizaforint/ minimális mértékben, mintegy 5o millió devizaforinttal magasabb volt, mint az előirányzat. Ebben az áruforgalmi passzivum mellett fontos szerepe volt a számunkra kedvezőtlen világpiaci áralakulásoknak, és kamatterheink növekedésének.

A lakosság pénzbevételei a tervezett 6 %-kal szemben 8 %-kal emelkedtek. A bevételi többletből mindkét fő népességcsoport részesedett.

A munkások és alkalmazottak egy keresőre jutó reálbére 3 %-kal, egy keresőre jutó reáljövedelme pedig kb. 5 %-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A bérek és a társadalmi juttatások emelkedése a mult év februári intézkedésekben foglalt mérték szerint valósult meg, igy a többlet vásárlóerő a nyereségrészesedés, valamint a lakossági hitelnyujtás révén áramlott ki. Növelőleg hatott a reáljövedelemre, hogy az árváltozások egyenlege a számitottnál kisebb mértékben terhelte a lakosságot.

A parasztság jövedelmei döntően a mezőgazdasági termelés alakulása folytán haladták meg a tervezettet. A többlet nagyobb része a tsz. alkalmazotti munkabéreknél mutatkozott. A fogyasztói árváltozások a parasztságot

kevésbé érintették, igy az egy főre jutó reáljövedelmük a bérből élőkénél jobban - mintegy 6-7 %-kal - nőtt.

A lakosság az elért bevételi többletek döntő részét áruvásárlásokra forditotta, de növelte pénzkészletét is. Az el nem költött jövedelem a lakosság összbevételeinek 2,8 %-át tette ki, a tervezett 2,5 %-kal szemben. A lakossági pénzkészlet többlete teljes egészében a forgalomban lévő bankjegymennyiségnél jelentkezett, mig a takarékbetétállomány gyarapodása a számitottól valamelyest elmaradt. A forgalomban lévő pénzmennyiség jelentős emelkedését a forgalom nagyobb pénzszükséglete /a fogyasztói árszinvonal mintegy 2 %-kal nőtt/ és a paraszti bevételek emelkedése idézte elő.

Az 1966. évi állami költségvetés bevételeinek és kiadásainak alakulásáról részleteiben az alábbiakban számolunk be.

II.

Bevételek

Az 1966. évben az állami költségvetés bevételei a tervezettnél kedvezőbben, az alábbiak szerint alakultak:

Főösszeg	1966. évi		
	előirányzat	módositott előirányzat	teljesitás
	millió forintban		
Bevétel	95.518,5	95.455,-	96.477,7

Az előirányzottat meghaladó bevétel lényegében az állami vállalatok befizetéseiből származott. A vállalati befizetések 1962. év óta első izben haladták meg a tervezettet. Az összbevételeken belüli arányuk 1966-ban az előző évi 78,3 %-ról 79,4 %-ra emelkedett.

A mérlegbeszámolók összesitett adatai szerint a költségvetés javára átutalt összegeket is meghaladó mértékben nőtt a vállalatok által realizált nyereség összege, mig az egyéb jövedelmek általában a tervezettnek megfelelően valósultak meg. A vállalatok a költségvetés összeállitásánál számitásba vettnél 14,2 %-kal több nyereséget értek el. Ennek közel a fele az anyagi érdekeltség különféle jogcimein a vállalatoknál maradt vissza, további része pedig az 1966. évi költségvetési bevételeket növelte, s a tervezettet meghaladó kiadások részbeni fedezetét biztositotta.

A vállalatok 38,1 milliárd forint nyereséget értek el, ami 4,7 milliárd forinttal magasabb a költségvetés összeállitásánál számitásba vettnél. A nyereségnek, mint a gazdálkodás minőségi változásait legdinamikusabban kifejező mutatószámnak az alakulása is jelzi, hogy az 1965. évi takarékossági és egyéb intézkedések, továbbá a gazdálkodás körülményeiben bekövetkezett változások hatására a vállalati gazdálkodásban elért javulás az elmult évben folytatódott és az össztársadalmi munka hatékonysága a számitásba vettnél kedvezőbben alakult. A termelés és a termelékenység a tervezettet meghaladó mértékben növekedett. A költségszintcsökkentési előirányzatok a népgazdaság valamennyi ágában tulteljesültek.

A tervezett mértéket kétszeresen is meghaladó költségszinvonal csökkenéssel összefüggő többleteredmények alapján a minisztériumi és tanácsi vállalatok az anyagi érdekeltség különféle jogcimein nyereségükből 1966. évben 4,8 milliárd forintot, az előző évinél 1,6 milliárd forinttal magasabb összeget tartottak vissza. Ebből nyereségrészesedési és jutalmazási alap képzésére több mint 2,5 milliárd forintot, az előző évinél közel 7oo millió forinttal /38 %-kal/ többet fordithattak. A vállalatfejlesztési alap céljaira visszatartott összeg 1,1 milliárd forint, a növekedés az előző évihez képest 55 %. Egyéb jogcimeken a vállalatokat nyereségükből további 1,1 milliárd forint illette meg.

A visszatartások mértékének jelentős növekedésében egyrészt kifejezésre jut a gazdálkodás már emlitett mutatóinak a korábbi évekével szembeni kedvezőbb alakulása, valamint egyes ágazatokban bevezetett kiegészitő érdekeltségi rendszerek /pl. export és külkereskedelmi/ feltételei tulteljesitésének hatása is. Az előző évekhez képest növelte a nyereségrészesedés összegét az a körülmény is, hogy az alkalmazotti prémiumok 3o %-ának megfelelő összeget 1966-tól csak azok a vállalatok vehették igénybe, amelyek nyereségrészesedésre jogosultak. Ezt a prémiumrészt a mult év óta a vállalatok nem bérként, hanem a nyereségrészesedés cimén visszatartásra kerülő összegek keretében számolják el.

A nyereségrészesedés, valamint a vállalatokat többleteredményükből egyéb jogcimen megillető összegek jelentős növekedése egy részében a vállalati gazdálkodásban meglévő mobilizálható költségcsökkentési tartalékok nem kellő realitással történt számbavételére és a részesedési feltételek ezek alapján való megállapitására is visszavezethető. A költségvetés összeállitásánál számitásba vettet meghaladó vállalati nyereség közel fele összegének az anyagi érdekeltség különféle jogcimein való visszahagyása a jelenlegi bázisszemléletü érdekeltségi rendszer fogyatékosságainak további fokozódására utal. Ez is igazolja annak a szükségszerüségét, hogy a vállalati jövedelemelvonás, a nyereség adóztatás és a vállalatok uj anyagi érdekeltségi rendszere 1968. évtől bevezetésre kerüljön. Ez a vállalatok érdekeltségét a nyereség teljes tömegének alakulásához kapcsolja, oly módon, hogy a fizetendő progressziv nyereségadó a nyereség és a bérek, illetve a lekötött eszközök arányában változzon, s a személyi jövedelmek, továbbá a vállalati saját forrásokból történő állóeszköz bővitések és forgóalap növelések üteme, valamint az eredmények alakulása között a megfelelő összhang biztositva legyen.

Az 1966. évi <u>forgalmi adó</u> befizetési kötelezettség és az árkiegészitési igény egyenlege 21,3 milliárd forint, a tervezettet némileg meghaladja. A költségvetést a tervezetten felül megillető forgalmi adó 1,2 %-kal nőtt.

Növekedési üteme azonban 1966. évben is lényegesen alacsonyabb a termelés és a forgalom tervezettet meghaladó növekedésénél. A lemaradás elsősorban az ipari termelés összetételének és az értékesitési arányoknak a tervezettől való eltolódására vezethető vissza. A belkereskedelmi értékesités az összértékesitésen belül nem érte el a tervezett hányadot, az adómentes exportszállitások volumene viszont a termelési többletek kétharmad részének export célokra történő átadása folytán több mint lo %-kal emelkedett.

A vállalatok árkiegészitési igénye a forgalmi adók növekedési ütemét meghaladó mértékben, 1,9 %-kal nőtt. Az árkiegészitési igények tervezettet meghaladó növekedését a vegyiparban a mütrágya és növényvédőszer termelés, a kőolaj bányászatban a kutató furások, a gépiparban a háztartási készülékek termelés volumenének átlagost meghaladó növekedése, a könnyüiparban pedig a dunaujvárosi szalmacelluloze gyár teljes kapacitásra való beállitása okozta.

Az állami vállalatok készleteinek állománya 1966.december 31-én 127,6 milliárd forint. Az 1966.évi növekedés 5,9 milliárd forint. A folyó termelésből való készletlerakódás az 1966. évben ugyan némileg alacsonyabb volt mint 1965-ben, a meglévő készletek összetétele azonban továbbra sem kielégitő és sok helyütt azok szintje sem esik egybe a termelés és a realizálás valóságos szükségletével.

A készletek általánosságban kedvező alakulásában lényeges szerepet játszottak azok az intézkedések, amelyeket a minisztériumok s ezekhez kapcsolódva a vállalatok az 1966.évi állami költségvetésről szóló kormányhatározat alapján a készletgazdálkodás megjavitására tettek. A termelés és a szükségletek közötti összhang pénzügyi eszközökkel történő fokozott biztositása érdekében a MNB rendszeresen vizsgálta a termelő vállalatok termelésének szerződésekkel való fedezettségét, feleslegesnek minősülő termelés megelőzése érdekében a hiteleket differenciáltabb kamatozás mellett folyósitotta. A kormányhatározat alapján a bankok 1966. évben forgóalap hitelből általában csak az uj beruházások belépésével, a termelés gyártmányösszetételének jelentős változásával összefüggő igényeket elégitettek ki.

A készletrendezési akció keretében 1966. évben 2,8 milliárd forintos készlet került értékesitésre, illetve felhasználásra. Az ezzel kapcsolatos veszteségtéritések az állami pénzkészletet 1 milliárd forintot meghaladó összeggel terhelték. A készletrendezési akció ezzel lezárult. Az akció keretében a két év során közel 9 milliárd értékben kimutatott felesleges készlet megmozgatására került sor, összesen 3,8 milliárd forint állami támogatás mellett.

A vállalatoktól származó állami jövedelmek alakulása főbb népgazdasági áganként a következő:

Az iparvállalatoknál az év során 61,3 milliárd forint jövedelem realizálódott, ez 2,9 milliárd forinttal több a tervezettnél. A többlet teljes egészében a vállalati nyereségben jött létre, amiből 1,2 milliárd forint az anyagi érdekeltség különféle jogcimein a vállalatokat megillető összeget növelte és 1,7 milliárd forint a költségvetési bevételeket.

A vállalatoknál realizálódott többletnyereség több mint egynegyed része a termelés terven felüli növekedéséből származott. Az állami ipar 1966. évi termelése a költségvetés összeállitásánál - az 1965. évi növekedés ütemével azonos mértékben - számitásba vettet több mint 3 %-kal haladja meg s összességében az elmult évihez képest több mint 7 %-kal emelkedett. A gyorsuló növekedés az élelmiszeripar és a szénbányászat kivételével minden iparágra jellemző volt. Az ipari termelés az igényekhez a korábbinál rugalmasabban igazodott. A terven felül növekvő és összetételében is változó kiskereskedelmi forgalom árufedezetét az ipar nagyrészt biztositotta. A terven felüli termelésből származó árualapok kétharmad részének exportcélokra való rendelkezésre bocsátásával az ipar mégsem járult hozzá számottevően a tőkés fizetési helyzetünk javitásához, mert azok nagyrésze szocialista viszonylatban került értékesitésre s e relációbeli aktivumunkat növelte. /A külkereskedelem áruforgalmi exporttervét tőkés viszonylatban 101 %-ra, szocialista viszonylatban közel 106 %-ra teljesitette./

Az állami iparban a loo forint termelésre jutó tényleges költségek összege 91,1 forint volt, az előző évihez képest bekövetkezett fajlagos költségszintcsökkenés a tervezett o,5 %-kal szemben 1,8 %-nak felelt meg, s valamennyi ipari ágazatban jelentős volt.

A költségszinvonal alakulásában az ágazatok javuló költséggazdálkodása és a gazdaságosabb termelésre, valamint értékesitésre irányuló törekvések, továbbá a termelési volumen jelentős felfutásának hatása mellett a viszonylag alacsonyan számitásba vett költségszintcsökkentési feladatok hatása is kifejezésre jut.

A bányászat kivételével minden jelentős ágazatban nagymérvü anyagköltség csökkenés következett be, ami elsősorban a fajlagos anyagfelhasználás javulásával függ össze. Az állami iparban foglalkoztatottak létszáma és a munka termelékenysége 1966-ban ugyancsak kedvezően alakult. A főtevékenységü iparban foglalkoztatottak létszáma a bázisidőszakhoz viszonyitva 1,4 %-kal emelkedett, a termelési többleteket 8o %-ban a munka termelékenység növekedése alapozta meg. Az állami iparban az átlagos napi bruttó kereset az előző évihez 4,7 %-kal emelkedett, ennek több mint a fele a februári bérintézkedésekből származott.

Az iparvállalatok az anyagi érdekeltség különféle jogcimein 2,7 milliárd forintot tarthattak vissza, ami az előző évinél a realizált nyereség 4,1 milliárd forintos növekedése mellett 1 milliárd forinttal több. A visszatartott összegekből elért jövedelemjavulás és szinttartás, valamint az exportérdekeltség alapján járó nyereségrészesedés meghaladja az 1,5 milliárd forintot, ami átlagban 17,9 napi bérnek megfelelő részesedést jelent. Az előző évihez képest legnagyobb mértékben, közel 6o %-kal emelkedett a vegyipar nyereségrészesedése, az ágazat egésze átlagosan 24 napi nyereségrészesedéshez jutott. Legalacsonyabb az élelmiszeripar 13,7 napi bérnek megfelelő nyereségrészesedése.

Az iparvállalatokat 64o millió forint vállalatfejlesztési alap illeti meg, ami 24o millióval magasabb az előző évinél. Ennek több mint fele a gyógyszeripart illeti meg uj anyagi érdekeltségi rendszere keretében. A többlet további része az elért többleteredményekkel arányos.

Az iparvállalatok által az év során képzett müszaki fejlesztési alap közel 3 milliárd forint, 2oo millió forinttal magasabb az 1965. évinél. A vállalatok a rendelkezésükre álló müszaki fejlesztési alap összeg 95 %-át használták fel az év során. A kutatóintézeteknek adott megbizások elsősorban a kohó- és gépipar területén jelentősen megnövekedtek, ami a vállalatok és a kutatóintézetek közvetlen kapcsolatának javulására utal.

Az állami építőipari vállalatok 1966. évi gazdálkodásából származó összes jövedelem 3,5 milliárd forint volt, amiből a nyereség 1,5 milliárd forint. A realizált nyereség összege 4oo millió forinttal magasabb a tervezettnél, ennek több mint a fele a vállalatokat illeti meg.

Az állami épitőipar gazdálkodása 1966. évben a korábbi évekhez képest lényegesen megjavult. Ez elsősorban a termelési feladatok tulteljesitésében jelentkezett; termelésük közel lo %-kal haladta meg az előző évit. Az elért kedvező eredményekben kifejezésre jut az 1966. évi bérintézkedéseknek a létszám ellátottságra gyakorolt hatása, és az a körülmény, hogy egész évben igen kedvező volt az időjárás. Kedvező változás volt tapasztalható a beruházók, tervezők és a kivitelezők közötti együttmüködésben is. Az 1966. évben szélesebb körben bevezetett épitményenkénti elszámolási rend az épitőipari anyagi-müszaki erőforrások és pénzügyi eszközök koncentrálására ösztönző hatása azonban még nem érvényesült kellően. A termelés jelentős tulteljesitése nem a központi forrásból megvalósuló beruházásokban következett be, ami a tételesen kijelölt munkák tervszolgáltatási késedelmeire, s egyes anyagféleségekben jelentkező ellátási nehézségekre vezethető vissza.

A kivitelező vállalatok ezért szabad kapacitásukat a kisebb beruházásokra, és felujitási-karbantartási munkákra kötött szerződésekkel töltötték ki, ami a helyi forrásokból finanszirozott épitési beruházások, s az egyéb épitési tevékenységek termelési tulteljesitését tette lehetővé.

A költségvetés összeállitásánál számitásba vett o,5 %-os költségszintcsökkentéssel szemben az épitőiparban 1,3 %-os fajlagos költségszint csökkenés valósult meg. A költségszint javulását döntően az anyagköltségek és a bérköltségek viszonylagos csökkenése alapozta meg.

Az állami épitőiparban 1966. év folyamán számottevő bérügyi intézkedést hajtottak végre, amelynek eredményeként az elmult évhez képest a munkások átlagkeresete és a müszaki dolgozók prémium nélküli átlagkeresete jelentősen emelkedett. Növelte a dolgozók alapkeresetét az ujonnan bevezetett munkahelyi pótlék, valamint a fizikai dolgozók különélési pótlékának kiterjesztése és növelése is.

Az épitőipari vállalatok nyereségrészesedése 189 millió forint, ami 13,3 napi bérnek felel meg, s 83 millió forinttal /5,3 nappal/ több az előző évinél.

Az <u>állami mezőgazdasági</u> vállalatok által realizált jövedelmek és a részükre biztositott állami támogatások egyenlegükben első izben 1966. év után jelentenek a költségvetés számára bevételt.

A mezőgazdaság számára az 1966. év igen kedvező volt. Az állami gazdaságoknál tovább bővültek a termelés müszaki és anyagi alapjai, az állóeszközállomány az év során 6,5 %-kal nőtt, javult a mütrágya, növényvédőszer, és gyomirtószer ellátöttság. A fajlagos termelési átlagok alakulása - a természeti tényezők korábbinál kedvezőbb hatása, az agrotechnikai előirások fegyelmezettebb megtartása és az eszközökkel való gondosabb gazdálkodás következtében - általában kielégitő volt. Az előző

évek sulyos járványai utóhatásának fokozatos csökkenése az állattenyésztés és tartás hozamainak javulásában jutott kifejezésre. A gazdaságok áruértékesitési feladataikat általában teljesitették. Kenyérgabona és husértékesitésük az előirányzatot meghaladta, tejértékesitésben azonban kisebb mértékü lemaradás volt.

A termelés költségeinek szinvonala általában az előirányzatok szerint alakult. A hozamok jelentős emelkedése létszámnövelés nélkül valósult meg.

Az állami gazdaságok részére az év során egyenlegében 776 millió forint árkiegészités és 23o millió forint dotáció került folyósitásra. Ezek eredményjavitó hatását és azt is figyelembe véve, hogy a gazdaságok első izben a mult évben számoltak el amortizációt /857 millió forint/, a gazdaságok több mint 88o millió forint nyereséget mutattak ki, ami 3oo millió forinttal több a tervezettnél.

A gazdaságok nyereségrészesedése 135 millió forint volt, ami 13,2 napi bérnek felelt meg, és 2,8 nappal volt több, mint az előző évben.

A gépjavitó állomások tevékenységén belül tovább nőtt a javitó tevékenység részaránya. Javitóüzemi tervfeladataikat 116,2 %-ra, a gépi munkáét pedig 111,2 %-ra teljesitették. A gépi munkák tervtulteljesitését alapvetően befolyásolta, hogy a termelőszövetkezetek a tervezettnél 278 db traktorral kevesebbet vettek át, a tavaszi ár- és belvizek miatt pedig egyes talajmunkákat meg kellett ismételni.

A gépjavitó állomásoknál 264 millió forint nyereség realizálódott, a tervezettnél 165 millió forinttal magasabb. Nyereségükből 52 milliót tarthattak vissza. Ebből a nyereségrészesedés 36 millió forint volt, ami 14,2 napi bérnek felelt meg. Nyereségrészesedésük 3,6 nappal magasabb az előző évben kifizetettnél.

Az erdőgazdaságoknál realizálódott összes jövedelem 52o millió forint. 182 millió forint nyereségükből nyereségrészesedés céljaira 37 millió forintot, 12,4 napnak megfelelő összeget tartottak vissza.

A közlekedési és hirközlési vállalatok összjövedelme 4,9 milliárd forint, 2o6 millió forinttal több az előirányzottnál.

A közlekedési vállalatok az év során az áruszállitási igényeket általában kielégitették, az áruszállitási teljesitmények az előző évhez képest közel 7 %-kal emelkedtek. A személyszállitás mintegy 3,6 %-kal nőtt; a zsufoltság tekintetében javulás nem következett be, számottevő különjárati autóbusz-igény visszautasitásra került.

Az ágazat előző évhez képest bekövetkezett fajlagos költségszintcsökkenése 1,4 %, amit a kapacitás fokozott kihasználása, a gazdasági-müszaki mutatók javulása mellett a közlekedés javuló bérgazdálkodása is megalapozott.

A közlekedési vállalatok 2,2 milliárd forint árkiegészitést vettek igénybe. A tervezettnél közel loo millió forinttal alacsonyabb igénybevételben kifejezésre jut a tanácsi közlekedésben 1966. II. félévben bevezetett uj viteldij-rendszer árkiegészitést csökkentő hatása. Ez arra utal, hogy az uj viteldij-rendszer éves kihatásaként számitásba vett állami támogatás csökkenés lényegében megvalósul.

A közlekedési vállalatok számára devizaszerző és devizakimélő tevékenységük ösztönzésére fuvarpótlék cimén biztositott állami támogatás összege - devizaegyenlegük javulása folytán - 28o millió forinttal magasabb volt a költségvetés összeállitásánál számitásba vettnél.

A közlekedési vállalatok jutalmazási alapja 325 millió forint, közel 8o millió forinttal több az előző évinél, és 15,3 napi bérnek felel meg.

Ezen belül a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium vállalatainak jutalmazási alapja 287 millió forint, és 16,2 napi bért tesz ki.

Az idegenforgalom is jelentősen fejlődött 1966. évben. A 458 millió Dft összegü idegenforgalmi bevétel 43,3 %-kal volt több az előző évinél. A tőkés relációból származó bevétel az 1965.évi 11,7 millió dollárról 15 millió dollárra nőtt. Az 1966.évi idegenforgalom jelentős aktivummal zárult.

Az állami belkereskedelmi ágazatban realizált 3,8 milliárd forint jövedelem 56o millió forinttal magasabb a tervezettnél, amiből közel 42o millió forint a nyereségtöbblet, llo millió forint pedig az árkiegészités megtakaritás és forgalmi adó többlet egyenlege.

A költségvetést megillető többletnyereség 26o millió forint, ennek közel kétharmad része az áruforgalmi terv tulteljesitéséből, további hányada pedig az áruforgalom összetételének változásából, valamint a kereskedelmi ráforditásokban elért viszonylagos megtakaritásból adódik.

Az állami, valamint a szövetkezeti nagy- és kiskereskedelem áruforgalma az 1965. évihez képest változatlan áron kb. 6 %-kal, folyó áron 8,4 %-kal emelkedett, ami nagyrészt az 1966.évi ár- és bérügyi intézkedések kihatásával, az áruhitelakció kiterjesztésével, a közületi vásárlások korlátozásának megszüntetésével állt összefüggésben. Változatlan áron számolva a bolti élelmiszerforgalom a korábbi évek 5-6 %-os növekedésével szemben csupán 2 %-kal emelkedett, mig a korábbi évekét meghaladó mértékben, 8 %-kal nőtt a ruházati forgalom és 11 %-kal a vegyes iparcikkek forgalma. Az árintézkedések és részben az árukinálat hiányosságai miatt az élelmiszerek iránti kereslet szerkezete is jelentősen megváltozott: a husféleségeken belül fokozódott a lakosság vásárlása a kevésbé gazdaságosan exportálható husféleségek és hust helyettesitő cikkekben. Az élelmiszer főcsoporton belül, mivel a vendéglátás uj árai a fogyasztók számára viszonylag kedvezőbbek, mint a bolti élelmiszereké,

az átlagost meghaladó mértékben emelkedett a vendéglátás forgalma.

A belkereskedelem készleteinek állománya az előző évihez képest valamelyest növekedett. Készletnövekedés elsősorban a vegyesiparcikk kereskedelemben következett be, s a hálózatbővitéssel függött össze. A kereskedelem 23 milliárd forintos összkészletének összetétele azonban továbbra sem kielégitő, kb. 1 milliárd forint a nehezen értékesithető, részben felesleges készletek volumene, s a fizetőképes kereslethez képest kb. ugyanilyen nagyságrendü a hiánycikkeké is. Hiány elsősorban épitőanyagokban, néhány butorféleségben, személygépkocsikban és egyes ruházati cikkekben jelentkezett.

A belkereskedelmi készletek ilyen alakulása mellett - figyelemmel a gazdasági reform kapcsán jelentkező, megnövekvő lakossági keresletre - a gazdaságirányitó munka egyik legfontosabb feladatának 1967-ben és az ezt követő években a belső piac nyugalmának biztositását, a lakosság keresletének a lehetőségekhez képest maximális kielégitését kell tekinteni. A termelési előirányzatok tulteljesitése, a termékösszetétel javitása és egyéb források feltárása utján fellelhető tartalékokat elsősorban e célokra kell felhasználni, és mindezek mellett fokozottan igénybe kell venni a szocialista viszonylatu fogyasztási import növelésében és az árucserékben rejlő lehetőségeket.

Az ágazat anyagi érdekeltség különféle jogcimein 47o millió forintot tartott vissza, ami az 1965. évi teljesitmények után igénybe vett összeget 126 millió forinttal haladja meg. A visszatartásból 21o millió forint a jutalmazási alap képzésére szolgáló összeg, ami több mint 7o millió forinttal magasabb az 1965. évinél.

A <u>népgazdaság többi</u> /külkereskedelem, felvásárlás, és az un. egyéb/ <u>ágazataiban</u> együttesen több mint 8,4 milliárd forint jövedelem realizálódott, ebből az állami költségvetést megillető összeg nagyságrendileg a költségvetés összeállitásakor figyelembe vettnek felel meg. A

realizált jövedelemből a pénzintézetek nyeresége 4,4 milliárd forint. Ezen tulmenően a külkereskedelemben realizálódott 3,5 milliárd forint, amiből 3,1 milliárd forint a külkereskedelmi árkiegyenlités terhére fedezett vámbevétel.

x

x x

A szövetkezetek a költségvetés javára összesen 6,8 milliárd forintot utaltak át, ami az előirányzatnál o,6 %-kal magasabb.

A kisipari és földmüvesszövetkezetek adó- és társadalombiztositási járulék befizetései 117 millió forinttal haladták meg az előirányzatot. Ebből 78 millió forint jövedelemadó, 39 millió pedig a társadalombiztositási járulék többlete. A jövedelemadó többlet lényegében a földmüvesszövetkezetek forgalom növekedéssel kapcsolatos többletnyereségéből származik. A mezőgazdasági termelőszövetkezeteknél viszont a tervezettnél nagyobb mennyiségü kenyérgabona felvásárlása következtében az előirányzottnál nagyobb összegü jövedelemadó-kedvezmény, valamint az elemi károk cimén elrendelt adótörlések miatt 114 millió forint adóbevételi kiesés következett be. Társadalombiztositási járulék befizetéseik többletbérfizetések folytán 39 millió forinttal magasabbak a tervezettnél.

A lakosság befizetése meghaladja a 7,1 milliárd forintot. A lakosság adó- és illetékbefizetése a tervezettnek megfelelően alakult. Az illetékeknél 67 millió forint, a forgalmiadónál 18 millió forint összegü elmaradás mutatkozott. Ezt azonban az együttesen kezelt adók 46 millió forintos és a borforgalmiadó 33 millió forintos bevételi többlete ellensulyozta. A lakosságot terhelő nyugdijjárulékokból származó bevételek valamelyest meghaladták a tervezettet.

Az év elején több intézkedésre került sor a lakossági adóztatás jövedelemszabályozó szerepének növelése érdekében. Az általános jövedelemadó tételeinek módositása következtében fokozódott a nagyobb jövedelmüeknél az adó progresszivitása. Ugyanezt a réteget érintette az alkalmazottak után fizetendő - havi 5oo Ft - külön jövedelemadó bevezetése. A nagyobb jövedelmü kisiparosok adója - az 1965. évihez képest - átlagosan 5o %-kal emelkedett. Az év folyamán első izben adóztak egyéni adóalapkimunkálás szerint az átlagosnál nagyobb jövedelmü mezőgazdasági foglalkozásuak. Mindezeknek az intézkedéseknek ellenére egyes rétegek, illetve adóalanyok adóterhelése az általános jövedelempolitikai és közteherviselési elveknek figyelembevételével még nem kielégitő.

Az egyéb befizetések cimén 1,7 milliárd forint, a tervezettnél 6o2 millió forinttal kevesebb bevétel folyt be a költségvetésbe. A bevételkiesés fele arra vezethető vissza, hogy a Magyar Nemzeti Bank az eredetileg előirányzottnál kevesebb külföldi fizetőeszközt értékesitett, és ezzel összefüggésben kevesebb devizapótlékot fizetett be a költségvetésbe. További 25o millió forint bevétel kiesést jelentett, hogy az ÁRHI készletekből értékesitésre nem került sor, és az állami szektorból a termelőszövetkezetek részére lebonyolitott állóeszközértékesitések is a tervezettnél alacsonyabb szinvonalon valósultak meg.

III.

Kiadások

Az 1966. évi állami költségvetés kiadásainak alakulása a következő:

Főösszeg	1966. évi		
	előirányzat	módositott előirányzat	teljesités
	millió forintban		
Kiadás	95.4o9,2	95.346,-	97.1o9,3

A költségvetés kiadásainak 28,4 %-a az elmult évben felhalmozási és azon belül is döntő részben beruházási célokat szolgált.

A szocialista szektor beruházásainak összege 1966. évben 46,8 milliárd forint volt, ami 6,6 %-kal haladta meg az előző évi összeget, de a tervezettől 1 %-kal, mintegy 5oo millió forinttal maradt le.

A központi forrásból megvalósuló állami beruházások 29,9 milliárd forintot, a szövetkezeti beruházások 5 milliárd forintot, a helyi forrásból /értékhatár alatti beruházások, községfejlesztési alap, vállalati saját eszközök, bankhitel stb./ megvalósulók 11,9 milliárd forintot képviseltek.

Az állami költségvetésben beruházási kiadások cimén 2o,2 milliárd forint került elszámolásra, amelyből 13,9 milliárd forint a tárgyévi beruházásokkal, 6,3 milliárd forint pedig az 1965. évben megvalósult beruházások utólagos pénzügyi rendezésével kapcsolatos. Az év során müszakilag megvalósult, a költségvetést terhelő beruházások egy részének /7 milliárd forint/ pénzügyi rendezése viszont az 1967. évre huzódott át.

Az állami beruházások pénzügyi forrását képezte a költségvetés beruházási kiadásain kivül a vállalatok által befizetett 12,4 milliárd forint beruházási hányad is. A vállalati saját alapokban 12,2 milliárd forint állt rendelkezésre. Ebből az év folyamán 9,7 milliárd forint került felhasználásra. Az alapban rendelkezésre álló összeget a vállalatok elsősorban termelő és forgalmi célokat szolgáló állóeszközök cseréjére és pótlására használták fel.

Az állóeszközgazdálkodás 1966. évtől hatályba lépett uj átmeneti rendje növelte a beruházási döntésekben a vállalatok önállóságát. Ez a beruházási pénzügyi források összetételében az előző évihez képest bekövetkezett változásokban is kifejezésre jut. Az 1965.évhez képest az

állami szektor beruházásain belül a vállalati és a tanácsi saját beruházási alapokon keresztül finanszirozott beruházások aránya 14,3 %-ról 28,5 %-ra emelkedett.

A központi forrásból megvalósult állami beruházások terve 95,6 %-ra, a saját forrásból finanszirozott beruházások terve pedig mintegy 1o4 %-ra teljesült. A központi beruházásokon belül az épités-szerelési munkák tervelőirányzata 96,9 %-ra, a belföldi gépbeszerzés 93,5 %-ra, az importgép beszerzés 98,2 %-ra, mig az egyéb ráforditások előirányzata 88,2 %-ra teljesült.

Az értékhatár feletti beruházások tervteljesitése - az elmult évi 92,4 %-kal szemben - 9o,4 %. Az 1966.évben az erők dekoncentrálását vonta maga után, hogy a terv csaknem kétszer annyi beruházás megkezdését irányozta elő, mint az előző évben. Ezen a helyzeten az év közben végrehajtott tervkorrekciók sem változtattak, ugyanis mindössze 2o értékhatár feletti beruházás kezdésének elhalasztására történt intézkedés. Ugyanakkor egyes beruházók a tervben elő nem irányzott beruházások megkezdésére is engedélyt kaptak. Jórészt ennek következménye, hogy az uj induló beruházások az év végére nem érték el a tervezett ráforditások alapján számitott 15,5 % átlagos készültséget.

Az 1966.évi befejezésre tervezett értékhatár feletti beruházások közül mintegy 7o beruházás /19 %/ tervezett üzembehelyezése nem valósult meg, illetve a teljes befejezéshez még jelentős ráforditás szükséges. A Kormány által kijelölt 156 beruházásnál sem kielégitő a tervteljesités /93,6 %/. A kijelölt létesitmények száma - korábbi évekhez hasonlóan - magas volt, emiatt a kivitelezők az előnyt biztositó sorolást sok esetben gyakorlatilag nem tudták figyelembe venni.

Az 1966.év beruházásai között nagy számban szerepeltek fizetési mérleget javitó beruházások. A megkezdett beruházások mintegy egyharmada előkészitési hiányosságok miatt késedelmesen valósult meg. A kivitelezés elhuzó-

dása devizális eredménykiesést vont maga után.

Az 1966. évben összesen 55.614 lakás épült, ebből állami erőből 2o.326 lakás valósult meg. Az állami épitőipari vállalatok 1966. évben 19.579 lakást adtak át. Az átadott lakások száma az előző évinél kevesebb volt, de az előirányzatot meghaladta; mintegy 7o %-uk koncentráltan, lakótelepi tömb megoldással valósult meg. A lakások épitési idejének alakulása még mindig nem kielégitő. Az 1966. évi tervszámitási anyagban 1o hónapos átfutási idő szerepelt, a tényleges épitési idő viszont 11,6 hónap. A lakótelepek folyamatos épités-szervezési módszerrel épült lakásainak átlagos átfutási ideje 1o,2 hónap, ami már megközeliti az előirányzat szintjét.

Nagyszámu uj beruházás megkezdése, és egyes befejezésre tervezett beruházások lemaradásai miatt 1966. évben tovább nőtt az üzembe nem helyezett beruházások volumene. A befejezetlen beruházások állománya az év során 5 milliárd forinttal emelkedett, s elérte a 35 milliárd forintot. A folyamatban lévő beruházások volumenének ez a növekedése és az 1967. évben beinduló ujabb beruházások alapvetően befolyásolják az elkövetkező években rendelkezésre álló beruházási eszközök felhasználási irányát. A befejezetlen beruházások növekvő volumene az elkövetkező években korlátozni fogja a vállalati beruházási döntési jogkörök kiszélesitésére irányuló törekvések megvalósitását.

Hosszu- és középlejáratu hitelek cimén 3,2 milliárd forint terhelte a költségvetést. Ennek közel 9o %-át a mezőgazdasági termelőszövetkezetek vették igénybe.

A termelőszövetkezeti beruházásokra forditott 4,4 milliárd forint közel 1o %-kal haladta meg a költségvetés összeállitásánál számitásba vettet. A tülteljesitésből 32o millió forintot a termelőszövetkezetek tervezetten felüli saját erő hozzájárulása fedezett, további, közel 8o millió forint pedig az állami költségvetést terhelte.

A termelőszövetkezeti beruházások pénzügyi fedezeti forrásának belső összetételében a korábbi évekhez képest jelentős változások következtek be. A mezőgazdasági termékek felvásárlási árának 1966. február 1-ével történt felemelése gépamortizációs alap létesitését tette lehetővé. Ennek következtében a beruházásokra való saját erőhozzájárulásuk mintegy ötszörösére emelkedett, a gépbeszerzési hosszulejáratu hitel aránya pedig csökkent. A termelőszövetkezeteknél a saját pénzügyi források növekedése folytán fokozódott a gépesitésre irányuló törekvés. Saját gépparkjuk - többek között - 4.115 traktorral, 3.446 pótkocsival, 43o terepkocsival és 83o kombájnnal növekedett.

A termelőszövetkezetek beruházásaikhoz több mint 1,5 milliárd forint hosszulejáratu hitelt vettek igénybe, 1,2 milliárd forint vissza nem téritendő állami támogatásban részesültek, és 1,7 milliárd forint saját eszközzel járultak hozzá.

Az épitési beruházási előirányzat 12,2 %-kal tulteljesült. Az e célra forditott összegből 96o millió forint állattenyésztési létesitmények épitésére szolgált, s annak kétharmada szarvasmarha-tenyésztési célra került igénybevételre./31.ooo férőhelyet biztositó tehénistállók épültek, ami az 1965. évit 1o.ooo férőhellyel haladta meg. A növendék-állat férőhelyek száma is emelkedett./ A baromfitenyésztés jövedelmezősége oda hatott, hogy a tervezett 5o.ooo csibenevelő férőhellyel szemben 1,1oo.ooo létesült, részben uj létesitményekkel, részben használaton kivülálló, vagy más célra használt épületek átalakitásával. A tervezett 62o vagon helyett 3.46o vagon befogadóképességü kukoricatároló épült. Az öntözőberendezések létesitésében viszont mintegy 1o %-os lemaradás következett be. A jelentős állami támogatással megvalósitott öntözőtelepeket a termelőszövetkezetek nem használják ki megfelelően. Kihasználtsági fokuk az öntözésre berendezett területek állandó növekedése mellett csökkenő tendenciát mutat. Mig az öntözött területek 196o óta közel háromszorosukra, 73o,5 ezer kh-ra emelkedtek, kihasználási fokuk 65,4 %-ról 38,9 %-ra csökkent; ebben azonban szerepe volt az utóbbi évek csapadékos időjárásának is.

Az 1966. évben további 2o9 termelőszövetkezeti major kapott összesen 246 km bekötő utat. Az 1966. év végéig a majorok 7o %-ának még mindig nincsen bekötő utja. Lényegesen jobb a helyzet a villamositás terén. Az 1966. év végéig a majorok 97 %-a már rendelkezik villannyal.

A termelőszövetkezeti beruházások kedvező alakulását a javuló anyagellátás és az a körülmény segitette elő, hogy a termelőszövetkezetek saját épitőipari részlegei az eredeti tervnél 5o %-kal több munkát végeztek, és igy az épitési beruházások 44 %-át valósitották meg.

A középlejáratu hitelekből a mezőgazdasági termelőszövetkezetek 1,3 milliárd forintot - az előirányzatnál 5oo millió forinttal kevesebbet - vettek igénybe. A használt gép, gépi és egyéb berendezés vásárlásaik ugyanis a tervezett alatt valósultak meg.

A beruházások megvalósitásához, meghatározott termelési tevékenység költségtéritéséhez és a jövedelmek kiegészitéséhez a termelőszövetkezetek a tervezettnek megfelelően 3,7 milliárd forint vissza nem téritendő állami támogatást kaptak. A megvalósult beruházásokhoz való hozzájárulás valamelyest meghaladta a tervezettet. Az egyéb támogatások közül a gépállomási dijkedvezményre /82o millió forint/ folyósitott összeg a tervezettnek felel meg. A gyenge tsz-ek támogatására /691 millió forint/, talajjavitásra és talajvédelemre /385 millió forint/, állattenyésztési kedvezményre /293 millió forint/, rét- és legelő javitásra /122 millió forint/, növényvédőszer kedvezményre /71 millió forint/ folyósitott összegek valamivel az előirányzat alatt teljesültek. Erdőfelujitásra 55 millió forint, és egyéb célokra /rizstermelés, nyárfatelepités, erdőfelügyelet, mészégetés stb./ 68 millió forint került felhasználásra.

A termelőszövetkezeti gazdálkodás hatékonyságának növelése olyan gazdálkodási feltételek kialakitását igényli, amely fokozza a szövetkezetek gazdasági-pénzügyi önállóságát. Az erre irányuló intézkedések keretében 1966. évben sor került a mezőgazdasági termelőszövetkezetek álló- és

forgóeszközhiteleinek rendezésére. A hitelállomány egy részét a Kormány az állóeszköz-ujraértékelések tapasztalatai, valamint a szövetkezetek fizetőképességének figyelembevételével törölte, s hozzájárult ahhoz, hogy a megmaradó hosszu- és középlejáratu hitelek lejárati idejét a Bank az érintett szövetkezetek várható jövedelmi helyzetének mérlegelése mellett, átütemezze. A hitelrendezés kapcsán 12,7 milliárd forint hitel törlésre, 3,6 milliárd forint hitel pedig átütemezésre került.

A hitelrendezéssel egyidejüleg a termelőszövetkezetek lehetőséget kaptak tartósan lekötött eszközök finanszirozására korábban igénybe vett rövidlejáratu hiteleik középlejáratuvá történő átalakitására. Ennek az akciónak a keretében biztositott 1,8 milliárd forint összegü középlejáratu forgóalap hitelt a szövetkezeteknek 1973-ig kell visszafizetniök.

Egyéb hosszu- és középlejáratu hitelekre 35o millió forint - a tervezettnél 15o millió forinttal kevesebb - került folyósitásra. A megtakaritás lényegében a földmüvesszövetkezeti szervek hiteligényeinek csökkenésével kapcsolatos.

A <u>vállalatok pénzellátására</u> forditott összegek kereken 4 milliárd forinttal haladták meg az előirányzatot. A többletkiadás teljes egészében a külkereskedelmi árkiegyenlitésnél következett be. Behozatalunk csökkenése /97,4 %-os teljesités/ árlefölözés cimén a számitásba vettnél kevesebb bevételt eredményezett, mig a kiviteli tervek tulteljesitése /1o4,4 %-os teljesités/ a tervezettnél nagyobb támogatási igényt támasztott. Emellett a tervezett és a tényleges áruforgalom mind volumenében, mind áru- és relációs összetételében lényeges eltérést mutatott.
Ez évben jelentős mértékben rontotta az árkiegyenlités szintjét és összegét - végeredményben a külkereskedelem gazdaságosságát - a különböző árváltozások hatása is. Az árkiegyenlitési kiadások növekedésének több mint a fele a forgalmi volumen és összetétel változásával függött össze, és közel ilyen nagyságrendü a külföldi és belföldi árváltozások

kihatása is. A külföldi árváltozások közül a szocialista szerződéses árak felülvizsgálata, amely bár két irányba hatott, 1966-ban - éppen a nagyobb export következtében - kb. 2oo millió többletkiadással járt. Nagyobb, mintegy 5oo-6oo millió forint kihatása volt az egyéb külföldi árváltozásoknak, amelyek a tőkés piacokon az anyagok és a mezőgazdasági termékek területén következtek be. A belföldi felvásárlási árak rendezése mintegy 7oo-8oo millió forinttal növelte a külkereskedelem beszerzési költségeit, s ezek hatása a következő években is mutatkozni fog.

A belföldi államkölcsön visszafizetése céljából a törlesztő terv szerint esedékes összeg költségvetési előirányzatából az államkölcsönkötvények egy részének késedelmes beváltása következtében 7,9 %-os megtakaritás keletkezett.

A nemzetközi kötelezettségek rendezésére jóváhagyott előirányzat aránylag kis része /1,9 %/ egyes államközi megállapodások évközi módosulása, illetve egyes kötelezettségek rendezésének eltolódása miatt nem került igénybevételre.

A költségvetési szervek által ellátott feladatokra az 1966. évi állami költségvetés 39,4 milliárd forintot irányzott elő. Ennek betartása mind az irányitó, mind a gazdálkodó szerveket komoly feladatok elé állitotta, mert az 1966. február 1-i és az azt követő árintézkedések a költségvetási szervek kiadási szükségleteit mintegy 4oo-5oo millió forinttal növelték, amire azonban az előirányzatok fedezetet nem tartalmaztak. E szükségletek kielégitését az intézményeknek szigoru takarékossággal és a rendelkezésükre álló előirányzatok megfelelő átcsoportositásával kellett biztositaniok amellett, hogy a Kormány által az 1965. évben előirt megtakaritásokat /mintegy 4oo millió forintot/ az év folyamán is érvényesiteni kellett.

A kitüzött feladatok megoldása, a távlati szemlélet elősegitése és a rugalmasabb gazdálkodás feltételeinek megteremtése érdekében a költségvetési szervek uj gazdálkodási rendszerének előkészitése keretében két éves /1966-1967./ költségvetést kellett készíteni. A két éves periódusra megállapitott költségvetési előirányzatok kialakitásával a gazdálkodó szervek az eddiginél nagyobb távlatban ismerték meg a rendelkezésükre álló pénzügyi lehetőségeket és készülhetnek fel a tervszerübb gazdálkodásra, különösen az ingatlanok tervszerü állagmegóvása, a felujitási munkálatok alaposabb müszaki előkészitése és általában a gazdálkodás ésszerübb, körültekintőbb és takarékosabb megszervezésével.

A költségvetési szervek az 1966. év folyamán feladataikat megoldották és az előirt megtakatitásokat is realizálták. Tényleges kiadásaik ugyan 1,6 milliárd forinttal meghaladták az eredeti előirányzatot, ez azonban tulnyomórészt annak következménye, hogy az év folyamán felemelték a pedagógusok és egészségügyi dolgozók bérét, a családi pótlék összegét, valamint az alacsony összegü nyugdijakat. Közrejátszott ebben az is, hogy a tavaszi árviz- és belvizvédekezés mintegy 25o millió forint többletkiadást okozott.

A költségvetési szervek 1966. évi kiadásai kereken 41 milliárd forintot tettek ki, ami az előző évit 3,5 milliárd forinttal - 9,3 %-kal - meghaladja. A kiadások főbb feladatonként a következők szerint alakultak.

A szociális és egészségügyi kiadásokra 21,2 milliárd forintot forditottak. A kiadások az előző évit 2,7 milliárd forinttal, az eredeti előirányzatot 1,3 milliárd forinttal meghaladták. A kiadásokon belül a társadalombiztositási feladatokra 14,5 milliárd forint, az egészségügyi és szociális intézmények fenntartására 6,7 milliárd forint jutott.

A társadalombiztositási kiadások 1965. évhez viszonyitva 2,2 milliárd forinttal, az előirányzathoz képest 1,1 milliárd forinttal emelkedtek. A társadalombiztositási kiadások keretében a nyugdijkiadások összege 7,4 mil-

liárd forint, 92o millió forinttal - 14,2 %-kal - több mint az előző évi és 2o8 millió forinttal magasabb mint az eredeti előirányzat. Az utóbbi a nyugdijrendezés következménye. A nyugdijasok száma az 1966. évben átlagosan 811.ooo főt tett ki, a havi átlagnyugdij összege pedig kereken 76o forint volt, ami lo %-kal magasabb az előző évinél.

A termelőszövetkezeti nyugdijasok száma az előző évhez képest 2o,5 %-kal, a járadékosoké 2,9 %-kal emelkedett és az év végén elérte a 339.ooo-et. A Termelőszövetkezeti Nyugdijalapot 1.o42 millió forint kiadás terhelte, 3o millió forinttal több mint a tervezett, miután a járadékosok száma tovább emelkedett. Az Alap részére az év folyamán 37o millió forint állami támogatást kellett folyósitani.

A családi pótlék kiadások összege az előző évit kereken 95o millió forinttal, az eredeti előirányzatot 694 millió forinttal haladta meg. A családi pótlékra jogosult gyermekek száma az év folyamán számottevően nem változott; a kiadások növekedése kizárólag a gyermekenkénti családi pótlék összegének emeléséből adódik. Statisztikai felmérések szerint a pótlékban részesülő családokban annak ellenére, hogy a családi pótlék rendezések /különösen a kétgyermekes családoknál/ összegükben számottevőek voltak, a gyermeknevelési költségeknek csak kisebb részét fedezik.

Készpénzsegélyekre az előző évinél 161 millió forinttal, a tervezettnél 146 millió forinttal többet fizettek ki. A táppénzkiadás kereken loo millió forinttal emelkedett a munkavállalók számának és az átlagkeresetek növekedése miatt. Bár az egészségügyi intézmények hálózata évről-évre jelentékenyen bővül, a betegségeket megelőző egészségügyi ellátásra, a közegészségügy fejlesztésére, a balesetek és munkaegészségügyi ártalmak megelőzésére mind többet forditunk, a táppénzes arányszám nem javult, hanem az előző évi magas szinten /4,7 %/ alakult ki. Ez arra mutat, hogy még mindig nem sikerült hatékony intézkedéseket tenni az e téren meglévő hiányosságok leküzdésére.

A terhességi és gyermekágyi segélyek 39 millió forinttal - 11,4 %-kal - növekedtek, nagyobbrészt a segélyezési napok számának az emelkedése miatt. A születések száma az 1965. évi 133.ooo-ról 138.4oo-ra nőtt.

A gyógyszerkiadásokra 1.821 millió forintot, 127 millió forinttal - 7,5 %-kal - folyósitott többet a költségvetés, mint az előző évben. A növekedés üteme a korábbi évhez képest /14,7 %/ ugyan mérséklődött, azonban még mindig indokolatlanul magas. Az egy biztositottra jutó évi gyógyszerkiadás az előző évi 292 forintról 3o9 forintra növekedett. Az Egészségügyi Minisztériumnak és a SZOT Társadalombiztositási Főigazgatóságának erősiteni kell a gyógyszerellenőrzést, hogy a biztositottak szempontjából gyakran egészségügyileg is káros, tulzott gyógyszerfogyasztás mérséklődjék.

A társadalombiztositási járulék bevételek az előző évihez képest 1,2 milliárd forinttal - 12,9 %-kal - emelkedtek, amit főleg a progressziv nyugdijjárulék bevezetése, továbbá a munkavállalók számának és az átlagkeresetek növekedése idézett elő. A progressziv nyugdijjárulék bevezetése a munkavállalókat terhelő járulékkulcsot átlagosan o,9 %-kal növelte és lo hónap alatt 6oo millió forint többlet bevételt eredményezett.

Az 1966. év folyamán az egészségügy terén fontos feladat volt az uj egészségügyi létesitmények müködési feltételeinek biztositása és az intézmények ellátottságának további fokozatos korszerüsitése. E célkitüzéseket nem sikerült maradéktalanul megoldani, mert a kórházépitkezések általában jelentősen elhuzódtak. Igy többek között az eredeti tervek szerint az év folyamán be kellett volna fejezni az orosházai, a salgótarjáni és a hatvani kórházak épitkezését, de ezek a létesitmények nem készültek el az év végéig. Fogyatékosságok tapasztalhatók a kórházépitkezések gazdaságossága terén is. Néhány, a közelmultban elkészült, illetőleg jelenleg épülő kórházban sok a célszerütlen és költséges megoldás, amelynek elkerülésével lényeges megtakaritásokat lehetne elérni mind a beruházási, mind a fenntartási költségekben.

A kórházak és klinikák kiadásaira 3.3o8 millió forintot, az előző évinél 29o millió forinttal, az eredeti előirányzatnál 192 millió forinttal biztositott többet a költségvetés. Az eredeti előirányzattal szembeni többletet egyrészt a középfoku szakképzettséggel rendelkező alkalmazottak, valamint a szakmunkások bérének 1966. február 1-től kezdődő felemelése, másrészt az ujonnan létesitett kórházak /1.2oo kórházi ágy/ fenntartási szükséglete okozta. Az uj kórházak üzembehelyezésével a kórházi ágyak száma elérte a 79.ooo-et. A loo kórházi ágyra jutó létszám 7o főt, az egy kórházi ágyra jutó fenntartási költség pedig közel 4o.ooo forintot tett ki.

A járóbetegellátás kiadásai 1.163 millió forintot - az előző évinél 65 millió forinttal nagyobb összeget - tettek ki. A kiadások az év folyamán 6o uj orvosi körzet müködését és a szakorvosi, valamint üzemorvosi napi órák számának jelentős növelését /napi 1.2oo óra/ tettek lehetővé. Egy orvosi körzet fenntartására jutó kiadás az 1965. évi 99.9oo forintról lo3.8oo forintra növekedett.

Az anya-, csecsemő- és gyermekvédelem ellátására 763 millió forint, az előző évinél 74 millió forinttal több jutott. A rendelkezésre álló eszközök felhasználása az előző évinél mintegy 1.7oo-zal több bölcsődei férőhely müködését és 4o uj gyermekorvosi körzet szervezését tette lehetővé. A gyermekorvosi hálózat fokozatos kiépitése jelentős, mivel a gyermekek egészségvédelmének növelése mellett a járóbetegellátás szinvonalát is nagymértékben emeli a hagyományos orvosi körzetek tehermentesitésével.

A közegészségügyi és járványügyi feladatokra, valamint az egyéb egészségügyi intézményekre és célokra forditott összeg 577 millió forint volt, ami az előző évinek felel meg. Ennek ellenére az eszközök hatékonyabb felhasználásával sor kerülhetett a közegészségügyi hálózat további fejlesztésére, 113 db mentőgépkocsi kicserélésére, két uj mentőállomás szervezésére. A vérellátás keretében levett vér mennyisége /148.ooo liter/ a tervezettet meghaladta.

Szociális gondozásra és szociális otthonok fenntartására 589 millió forint, az előző évinél 44 millió forinttal több jutott. Az év folyamán az öregek napközi otthona 28-cal, a szociális otthonok befogadóképessége 723 férőhellyel, nagyjából az előző évivel azonos mértékben gyarapodott és emelkedett - főleg a rendkivüli segélyek száma miatt - a tanácsi szociális segélykeret is.

Az üdültetésre forditott kiadás 3oo millió forint volt, 4o millió forinttal több mint az előző évben. A szakszervezeti üdültetés keretében az év folyamán 214.ooo felnőtt és 45.ooo gyermek vett részt a kedvezményes üdültetésben, amely az előző évhez képest 15.ooo fő emelkedést jelent. Egy fő üdültetésére átlagosan 1.o28 forint jutott, amelynek kereken 75 %-a állami támogatás.

A kulturális kiadásokra lo,2 milliárd forintot, az előző évinél 8o8 millió forinttal, az eredeti előirányzatnál, - főként a pedagógus bérrendezés miatt - 3o9 millió forinttal forditott többet a költségvetés.

A kiadásokon belül az oktatási feladatokat közel 8 milliárd forint szolgálta. Az év folyamán az oktatás területén az egyik legfontosabb feladat az volt, hogy a lehetőségekhez képest biztositsák az 195o-es években született nagylétszámu korosztályoknak az általános iskolák felső tagozatában és a középiskolákban - elsősorban a szakközépiskolákban - való továbbtanulását. Egyidejüleg az Országgyülés határozatának megfelelően az év folyamán gondoskodni kellett a gyermekek óvodákban és az általános iskolai napközi otthonokban való fokozottabb elhelyezéséről.

Az óvodák fenntartására az előző évinél 83 millió forinttal többet, 762 millió forintot forditottak. A többlet az uj férőhelyek fenntartásával és az óvónők béremelésével függ össze. Az 1966. év végén az óvodákban - a vállalatok által fenntartott óvodákkal együtt - az előző évi 47,1 %-kal szemben az óvodáskoru gyermekek 49,7 %-ának /192.ooo fő/ elhelyezésére nyilt lehetőség. Az étkező gyermekek aránya a területi óvodákban

az 1965. év azonos időszakának 57,7 %-ával szemben 1966. december hónapban 6o,7 % volt. Az egy óvodai férőhelyre jutó költségek 3.9oo forintról 4.3oo forintra emelkedtek.

Az alsófoku oktatási intézmények kiadása 3,1 milliárd forintot tett ki, ami az előző évit 297 millió forinttal, az eredeti előirányzatot 221 millió forinttal meghaladta. A többlet döntően a pedagógusok bérrendezésének következménye. Emellett közrejátszott ebben az is, hogy az 195o-es évek nagylétszámu korosztályai nagyobbrészt már az általános iskolák felső tagozatain tanultak, ami a szakrendszerü oktatás miatt lényegesen - mintegy 25 %-kal - költségigényesebb, mint az alsó tagozatu oktatásé. A kiadások növekedésére mérséklőleg hatott az a körülmény, hogy az 1966/1967. tanévben az előző tanévhez képest 33 ezerrel kevesebb volt az általános iskolai tanulók száma.

Az év folyamán tovább fejlődött az általános iskolai napközi otthoni és a diákotthoni hálózat. Az 1966. évben az általános iskolai napközi otthonban elhelyezettek aránya az általános iskolába járók 13,6 %-a volt, az előző évi 12,7 %-kal szemben. Az elhelyezési arány a legmagasabb a fővárosban 22,8 %, a legalacsonyabb Borsod /7,2 %/ és Szabolcs megyében /7,9 %/. Az általános iskolai diákotthonokban elhelyezett tanulók száma 3.ooo-ről 3.75o-re növekedett.

A nevelőotthonok fenntartására forditott 423 millió forint 27 millió forinttal haladta meg az 1965. évit, amit a férőhelyek számának növekedése mellett a bérintézkedések indokolnak. Az állami gondozottak száma az elmult évekkel ellentétben az 1966. évben nem nőtt tovább, lényegében az előző évinek /33.6oo fő/ felelt meg, amelyből a nevelőszülőkhöz kihelyezettek száma 11.5oo főt tett ki.

A szakmunkás tanulóképzés kiadásainak összege 86o millió forint, az előző évinél 92 millió forinttal több, az eredeti előirányzatnál viszont 29 millió forinttal alacsonyabb volt. Ez utóbbi az előző évekhez

hasonlóan többek között annak következménye, hogy az 1966. évben sem sikerült a tervezett beiskolázást megvalósitani.

A középfoku oktatási intézmények mintegy 1,3 milliárd forint kiadása az előző évihez viszonyitva 117 millió forinttal emelkedett, az eredeti előirányzatot 4o millió forinttal haladta meg; az utóbbi a középiskolai oktatók bérrendezésének következménye.

A középiskolákban a tanulók száma az év végén meghaladta a 23o ezer főt. Ezen belül az első osztályok száma a tervezett 66 ezer helyett csak 6o ezer volt, mert iskolapolitikai célkitüzéseinkkel összhangban a szakmai oktatást nyujtó iskolák iránt a vártnál is fokozottabb érdeklődés nyilvánult meg, s igy a gimnáziumokban a beiskolázás a tervezettől elmaradt. Ugyanakkor a szakközépiskolák iránt jelentkező igényeket nem lehetett teljes mértékben kielégiteni. A szakközépiskolai hálózat gyorsabb ütemü fejlesztésének ugyanis a tárgyi és a személyi feltételek hiánya határt szabott. A szakközépiskolai oktatás iránt megnyilvánuló nagyobb érdeklődés fokozatos kielégitésével államunk terhei egyre növekednek, mert a szakközépiskolák fenntartása 5o %-kal többe kerül mint a gimnáziumoké.

A diákotthonok, kollégiumok férőhelyeinek száma az 1966. évben 38.ooo-re nőtt, igy az összes középiskolai tanulók 15,6 %-a elhelyezésére nyilt lehetőség. Bár az előző évhez képest 2.5oo fővel csökkent a vidékről bejáró tanulók száma, még mindig 58.ooo tanuló /az össztanulók 25 %-a/ jár más helységből középiskolába.

A felsőfoku oktatás céljait 1,3 milliárd forint szolgálta, ami az előző évinél 88 millió forinttal, az eredeti előirányzatnál 17 millió forinttal több; az előirányzottnál magasabb teljesités elsősorban a gyakorlóiskolai hálózat további bővitésével függ össze.

A felsőfoku szakemberek képzése az év folyamán 92 oktatási intézményben folyt. Fő feladatként az 1966. évben az oktatás korszerüsitése, valamint a gyakorlati oktatás kiszélesitése jelentkezett. A felsőfoku technikumok és szakiskolák képzésében a fő célkitüzés az volt, hogy a már müködő intézmények szakmai megerősitését, nagyobb oktatási egységek kialakitását, az oktatás főiskolai szintre való emelésének előkészitését biztositsuk.

Az 1966/1967. tanévben a felsőoktatási intézményekben 89.544 hallgató - a tervezettnél 9.8oo fővel kevesebb - tanult. Az oktatásban részesülők számában a lemaradás elsősorban az esti és a levelező tagozatokon jelentkezik.

Az 1966/1967. tanévre 14.4oo hallgatót vettek fel az intézmények nappali tagozatainak első évfolyamára. Ez a létszám az 1965/1966. tanévben középiskolát végzettek 28,9 %-ának felelt meg.

Az 1966. év végén 24.5oo hallgató - az összes hallgató 46,8 %-a - részesült diákotthoni elhelyezésben. Ez az arány még lényegesen alacsonyabb a vidékről bejáró hallgatók arányánál /62,5 %/.

Rendszeres állami támogatást nyujtottak az év folyamán - kedvezményes diákotthoni elhelyezéssel együtt - a hallgatók 92,4 %-a részére. A szociális helyzete alapján rendszeres pénzbeli támogatást a hallgatók 56,4 %-a kapott, átlag havi 25o forint összegben. Az összes hallgatólétszám 41,9 %-a tanulmányi eredményétől függően ösztöndijban részesült. Az állami juttatásokon tulmenően társadalmi ösztöndijas szerződés alapján a hallgatók 16,8 %-a kapott tanulmányi ösztöndijat. A juttatás átlagos összege havi 68o forint volt.

A tanfolyami kiadások 139 millió forint összege az előző évinél 4 millió forinttal, az eredeti előirányzatnál 45 millió forinttal alacsonyabb

volt. Több év tapasztalata azt mutatja, hogy elsősorban a tanácsoknál szervezett felnőtt mezőgazdasági, erdészeti szakmunkásképzés beiskolázási terve még mindig nem számol eléggé a realitásokkal. Jellemző pl. erre, hogy az 1966. évben a mezőgazdasági és erdőgazdasági szakmunkásképző tanfolyamon résztvevők száma 12.ooo fő volt, ami a tervezettnek mindössze 47 %-a.

A népmüvelési feladatok ellátását 878 millió forint szolgálta, ami az előző évinél 24 millió forinttal, az eredeti előirányzatnál 21 millió forinttal több; ez utóbbi a müvelődési otthonok támogatására évközben a tanácsi tartalékokból átcsoportositott eszközök felhasználásának következménye.

Müvészeti feladatokra az előző évivel lényegében azonos összeget, 268 millió forintot, az eredeti előirányzatnál viszont 16 millió forinttal többet forditottak. Az évközi előirányzatemelkedést főleg a szinházak tervezettnél nagyobb felujitási szükségletei indokolják.

A sportfeladatok ellátását 263 millió forint - az előző évinél 7 millió forinttal több - állami támogatás segitette elő. A többlet elsősorban a központi sportlétesitmények bővitéseinek szükségleteire nyujtott fedezetet.

A tudományos kutatás céljaira - a Müszaki Fejlesztési Alap eszközein felül - a költségvetés 1966. évben 557 millió forintot, az előző évinél 43 millió forinttal /8,4 %-kal/, az eredeti előirányzatnál 18 millió forinttal többet forditott. Az 1966. évben rendelkezésre álló pénzügyi eszközök keretén belül az agrár-, természet- és müszaki tudományok területén és ez utóbbin belül elsősorban az automatizálás meggyorsitását szolgáló alapkutatások fokozottabb fejlesztésére nyilt lehetőség.

A Tudományos Kutatások Fejlesztési Alapja az 1966. évben az előző évek pénzmaradványaival együtt 171 millió forinttal rendelkezett. Az 1966. évi felhasználás 98 millió forint volt.

A gazdasági feladatokra a költségvetési szervek 6,5 milliárd forintot fordítottak, ami főleg a tavaszi ár- és belvizvédelem miatt az eredeti előirányzatnál 370 millió forinttal magasabb ugyan, de nem haladja meg az előző évit, mert az 1966. évben az ár- és belvizvédekezés kiadásai kisebb mértékűek voltak, mint 1965. évben és nem kellett számolni az előző évi állategészségügyi intézkedésekhez kapcsolódó rendkivüli többletkiadásokkal sem.

A kiadások elsősorban az utak, hidak fenntartási, felujitási és korszerüsitési, valamint a vizügyi létesitmények fenntartási és felujitási munkálatainak kivitelezését biztositották a terv által meghatározott keretek között. A költségvetés az uthálózat fenntartására, korszerüsitésére az 1966. évben is jelentősen magasabb összeget forditott, mint az előző évben. Az erőfeszitések ellenére az uthálózat fejlesztése nem tart lépést a megnövekedett forgalom által támasztott igényekkel. A korszerü forgalom lebonyolitását különösen az utak minimális szélessége /átlagosan 4,5 méter/, a tanácsi utaknál a kiépitett uthálózat alacsony részaránya /11 %/ akadályozza.

A vizgazdálkodási kiadások között az évről-évre növekvő belvizvédekezési kiadások sem biztositják a kivánt mértékü elháritást. A környező országok nagy vizrendezési munkálatai meggyorsitják a vizlefolyást, emiatt fokozódik a belvizveszély. Az eredményesebb védekezés a csatornák komplex karbantartását és mintegy 13.000 km uj csatorna épitését követeli meg.

A mezőgazdasági feladatok között tovább folytatódott a szarvasmarhaállomány gümőkor mentesitése, amely mintegy 90 millió forintot igényelt.

Az igazgatási szervek kiadásaira - az eredeti előirányzattal lényegében egyezően - 2,7 milliárd forint, az előző évinél 57 millió forinttal több került felhasználásra. A többlet elsősorban az épületek felujitását biztositotta, is az igazgatási szervezetben előirt átszervezésekkel /községek összevonása, járások megszüntetése stb./ elért megtakaritások fedezték az igazgatási dolgozók ezévi átlagbéremelésének és az uj feladatoknak - mint az országgyülési és képviselői választások előkészületei, a külképviseletek fejlesztésével járó szükségletek - pénzügyi kihatásait.

A költségvetési szervek állandó főfoglalkozásu alkalmazottainak engedélyezett létszáma az 1966. év végén 363.884 volt, ami 1,4 %-kal magasabb az előző évinél. Ezzel szemben a tényleges létszám az év végén csak 357.843 főt tett ki, igy az engedélyezett, de betöltetlen álláshelyek száma 6.o41 volt /1,7 %/, a megelőző évinél 1.65o-nel több.

A tényleges zárólétszám az előző évit 3.4o6-tal - közel 1,o %-kal - meghaladta. A többlet összességében ugy alakult ki, hogy az év folyamán 1.784 fővel csökkent a szociális, egészségügyi, kulturális, gazdasági, valamint a rend- és jogbiztonsági szervek igazgatási- adminisztrativ álláshelyeinek száma, valamint az igazgatási szervek létszáma, egyidejüleg 5.19o fővel nőtt a szociális, egészségügyi és kulturális szervek létszáma. Az utóbbiból 3.222 fő a szociális és egészségügyi, 1.968 fő pedig a kulturális intézményekre jutott.

Az igazgatási szervek tényleges létszáma az év végén 57.o84 volt, ami az előző évinél 1,4 %-kal kevesebb. Az összlétszámon belül az igazgatási szervek létszámaránya /15,9 %/ az előző évhez képest tovább csökkent.

A tényleges átlaglétszám - az állandó és időszaki álláshelyek egy részének be nem töltése miatt - az állandó főfoglalkozásuaknál 1,6 %-kal, az időszaki főfoglalkozásuaknál 7,2 %-kal kevesebb volt, mint az engedélyezett.

Az állományba tartozók bére címén 8 milliárd forintot fizettek ki, 7,9 %-kal többet mint az előző évben, az egyéb bérek összege pedig 992 millió forint volt, 5,2 %-kal magasabb mint az 1965. évben. A kifizetett bérek együttesen 9 milliárd forintot tettek ki.

A költségvetési szervek 1965. évi egy főre jutó átlagbére a bérek automatikus növekedését is magában foglaló átlagbérfejlesztés, valamint az 1966. évi bérintézkedések folytán havi 1.7o6 forintról - 6,6 %-kal - havi 1.819 forintra emelkedett. Ezen belül az alsó- és középfoku oktatási intézmények kb. lo3 ezer pedagógusának munkabérét átlagban 14 %-kal, az egészségügyi és szociális intézmények mintegy 56 ezer szakképzett dolgozójának bérét pedig lo-11 %-kal emelték fel. A bérintézkedések keretében jelentősen felemelték a pedagógusok óradiját is.

x

x x

A védelmi célokra forditott kiadások összege 5,1 milliárd forint volt. A felhasznált összegek a hadsereg védelmi képessége tekintetében elhatározott célkitüzések megvalósitását szolgálták.

A rend- és jogbiztonsági feladatok 1966. évi előirányzata - az előző évi előirányzattal megközelitően azonos összeget - 3,7 milliárd forintot tett ki. A tényleges felhasználás lényegében az előirányzat szintjén alakult ki. A rend- és jogbiztonsági ágazat anyagi és müszaki ellátottságának szinvonala a célkitüzéseknek megfelelően 1966. évben is tovább javult.

IV.

A tanácsok gazdálkodása

A tanácsok bevételei 21,6 milliárd forintot, kiadásai 2o,8 milliárd forintot tettek ki. A bevételi többletből több mint 5oo millió forint a tanácsokat illeti meg. Ezt az összeget az 1967. évben fejlesztésekre, évközben felmerült rendkivüli kiadásokra, s a kiadási hátralékok rendezésére fordithatják.

A tanácsi bevételek teljesitése - a beruházások fedezetének figyelmen kivül hagyásával - az előirányzathoz viszonyitva lol,8 %. Az egyes bevétel-nemeknél mutatkozó kisebb elmaradást más bevételek tulteljesitése nemcsak ellensulyozta, hanem tul is haladta. Igy a müködési bevételeknél a tulteljesités az intézményi bevételek gondosabb kimunkálásából, s az átlagos keresetek növekedésével összefüggésben a különböző térítési dijak emelkedéséből, valamint a kisipari szövetkezetek tervezettnél nagyobb adóbefizetéséből származott.

A kiadások teljesitése loo,2 %, illetőleg a beruházások nélkül 96,8 %. A teljesités aránya a sok évi átlagos teljesitéssel azonos szintet jelent.

A tanácsok gazdálkodásának jellemzői az alábbiakban foglalhatók össze.

A tanácsok irányitása alatt álló vállalatok tevékenysége az elmult évben tovább javult. A gazdaságosságot elősegitő vállalati összevonások folytatódtak, a vállalatok száma 762-ről 75o-re csökkent, s ezzel egyidejüleg tevékenységi körük is stabilizálódott.

A vállalatok kitüzött feladataikat általában tulteljesitették. Az ipari vállalatok termelése 7,6 %-kal, az épitőipari vállalatoké 5,8 %-kal,

a kereskedelem áruforgalma 6,3 %-kal és az egyéb kommunális szolgáltató vállalatok teljesitménye 7,8 %-kal haladta tul az előző évi teljesitéseket. A közlekedési ágazatban lényegében a tarifarendezés célkitüzéseinek megfelelően alakultak a dijbevételek és csökkent az állami támogatás összege.

A vállalatok növekvő teljesitményei, a termelékenység javulása, valamint a tanácsi irányitó szervek szervező munkája következtében - a korszerütlen géppark és a kedvezőtlen termelési feltételek ellenére - a számitásba vettnél kedvezőbben alakult a költségszint is. A költségszinvonal csökkenés az ipari és épitőipari vállalatoknál az előirányzatnak kétszerese lett, mig a közlekedés költségszinvonala a vártnak megfelelően alakult. A költségszinvonal csökkenés annak ellenére következett be, hogy a termelés összetétele az ipari vállalatoknál a magasabb önköltségü lakossági szolgáltatások felé tolódott el /kézmüipar, javitó-szolgáltató és méretes tevékenység/. A lakossági szolgáltatások arányának növekedése a tanácsok iparpolitikai tevékenységének javulását is mutatja.

A tanácsi vállalatok a költségvetés összeállitásánál figyelembe vett jövedelmeket általában realizálták, költségvetési befizetéseik azonban az előirányzatot összességükben nem érték el. Ennek oka egyrészt az, hogy nagyobb mértékben emelkedett azoknak a termékeknek a mennyisége, amelyekre a lakosság felé történő értékesités esetén árkiegészitést kell adni, másrészt a befizetések egy része az 1967. évre huzódott át.

Mivel a tanácsi vállalatok nettó nyeresége az előző évi tényleges teljesitéshez viszonyitva emelkedett, a tanácsokat megillető tanácsi érdekeltség összege is nőtt, s 1966. évben már 178 millió forintot tett ki. Ez az összeg elsősorban a vállalatok müszaki szinvonalának fejlesztésére forditható.

Az 1966. évi állami költségvetésben tanácsi beruházási kiadások címén 4,8 milliárd forint került elszámolásra. A tanácsi ipar, építőipar és kereskedelem fejlesztésére 2o7 millió forintot, kommunális feladatokra beleértve az ut, viz és gáz beruházásokat is - 914 millió forintot, az egészségügyi beruházásokra 366 millió forintot, az oktatási, népmüvelési és sport beruházásokra 33o millió forintot, az egyéb feladatokra 268 millió forintot forditottak. A tanácsi lakásberuházás kedvezően alakult. A tervezett 13.243 db lakással szemben 13.89o db lakás készült el.

A költségvetési szervek kiadásaira forditott összeg 14,9 milliárd forint volt. Ebből a gazdasági feladatokra 2,7 milliárd forint /17,9 %/, szociális és egészségügyi ellátásra 4,8 milliárd forint /32,1 %/, kulturális célokra 5,8 milliárd forint /39,2 %/, a rend- és jogbiztonsági, valamint igazgatási kiadásokra 1,6 milliárd forint /1o,8 %/ jutott. Az év folyamán végrehajtott pedagógus és egészségügyi bérrendezés közel 4oo millióval magasabb bérfelhasználást eredményezett. A tanácsok fokozottabb mértékben gondoskodtak a kommunális, továbbá a város- és községfejlesztési feladatok ellátásáról. Vizgazdálkodási célokra is jelentős volt a ráforditás, az ár- és belvizvédekezés területén azonban még mindig számos kérdés vár megoldásra.

A költségvetési kiadásokból a fővárosi tanács részesedése 3,1 milliárd forint /2o,7 %/, a megyei és a megyei jogu városi tanácsoké 4,1 milliárd forint /27,4 %/, a járási tanácsoké 2,6 milliárd forint /17,6 %/, a járási jogu városi tanácsoké 2,8 milliárd forint /19,1 %/, a községi tanácsoké pedig 2,3 milliárd forint /15,2 %/ volt. Ezek az arányok lényegében az előző évinek felelnek meg.

A községfejlesztési alap keretében az 1966. évben 2,1 milliárd forint állott a tanácsok rendelkezésére. Ezt kiegészitette 5oo millió forint értékü társadalmi munka és helyi anyag. A bevételből 686 millió forint

az előző években tartalékolt, illetőleg a kapacitás és anyaghiány miatt fel nem használt összeg. Az 1966. évi eszközképződés kereken 34 %-a a lakosságtól és a szövetkezetektől származó befizetés, 31 %-a egyéb bevétel, ami főként házhelyértékesitésből és a nem tanácsi irányitásu szervek beruházási hozzájárulásából tevődik össze, 31 %-a állami hozzájárulás, 4 %-a pedig bankhitel.

A kiadások összege 1,3 milliárd forint, az előző évinél 141 millió forinttal több. A kiadások 8o %-a beruházási és felujitási célokat szolgált. Csökkent a befejezetlen beruházások állománya. A 85o millió forint beruházási kiadás 7o %-át beruházások befejezésére használták fel, s mindössze 3o %-ot tesz ki az uj, induló, illetve átmenő beruházásokra kifizetett összeg.

A felhasználásból több mint 8oo millió forint kommunális jellegü feladatokra jutott. Ezen belül helyi utak létesitésére és karbantartására 22o millió forintot, vizgazdálkodási célokra 177 millió forintot forditottak. Kereken 275 millió forint oktatási és népmüvelési célokat szolgált. Az egészségügyi beruházások egy része magas költségigényü és általában több település lakosságának igényét elégiti ki. Községi tanácsházak épitésére, társadalmi események lebonyolitására szolgáló helyiségek létesitésére és berendezésére közel 4o millió forintot folyósitottak. A korábbi években felvett bankhitelek törlesztésére 61 millió forintot fizettek vissza.

Az 1966. évben többek között 1o5 km szilárdburkolatu ut, 1,16o.ooo fm szilárdburkolatu járda, 37o km villamoshálózat, 12.ooo közvilágitási lámpahely, 45o.ooo m2 belterületi park, 11 közfürdő, 4oo km vizvezeték nyomócső, 39 törpevizmü, 35o - főként pedagógus és körzeti orvosi - lakás, 12o körzeti orvosi rendelő, 286 bölcsődei férőhely, közel 1.6oo óvodai férőhely, 17o általános iskolai tanterem és 94 müvelődési ház és otthon létesült.

A tanácsok 1966. évi gazdálkodása általában kiegyensulyozott, zökkenőmentes volt. Az évközben felmerült rendkivüli feladatok megoldása a gazdálkodásban nem okozott komolyabb nehézséget.

A tanácsi gazdálkodás zavartalan vitelét nagyban elősegitette az a szabályozás, mely szerint a tanácsok az évvégi pénzmaradvány egy részét /bevételi többlet, kiadási hátralék/ a következő évben is igénybe vehetik.

Ujabb előrelépést jelent az Országgyülés által már elfogadott, s törvényerőre emelkedett az a javaslat, amely szerint a jövőben a tanácsok és intézményeik a teljes pénzmaradvány felett rendelkezhetnek, abból tartalékot képezhetnek, hogy az uj gazdasági mechanizmusban már megfelelő pénzalapokkal rendelkezzenek.

x

x x

Az 1966. évi állami költségvetés végrehajtásának tapasztalatai szerint a népgazdaság több fontos területén az előző évinél kedvezőbb eredmények születtek. Az 1966. évi tervteljesités ismert eredményei és az 1967. év eddigi tapasztalatai arra mutatnak, hogy ez évben is a számitottnál gyorsabb növekedés következik be, de az is megállapitható, hogy a számitottnál magasabb ütemü fejlődés továbbra sem szolgálja mindenütt egyértelmüen a népgazdaságban fennálló problémák feloldását. Az ipari és épitőipari termelés a tervezettnél gyorsabban, a mezőgazdaság megközelitően a terv szerint fejlődik, fokozódik a szükségletre történő termelés, nő a munka termelékenysége és a nemzeti jövedelem is a számitottnál gyorsabban emelkedik. Folytatódik a lakosság terven felüli jövedelem növekedése, a fogyasztás a tervezettnél gyorsabban emelkedik, s ez a nemzeti jövedelem növekményének tulnyomó hányadát köti le. A felhalmozáson belül nagyszámu uj beruházás megkezdése folytán növekszik a befejezetlen beruházások állománya.

Változatlanul fennállnak a termelés strukturáját javitó beruházások lemaradásai. A fizetési mérleg szocialista viszonylatban bekövetkezett 1966. évi javulása után a kivitel és a behozatal e relációban várhatóan 1967-ben részben nehezebben felhasználható többletet fog mutatni. A tőkés fizetési mérleg kiegyensulyozatlansága azonban változatlanul fennáll, tőkés adósságállományunk továbbra is növekszik.

A gazdasági mechanizmus reformjára való felkészülés ezért megköveteli, hogy ezeket a tapasztalatokat a harmadik ötéves terv hátralévő három évében fokozottan figyelembevegyék mindenek előtt a gazdasági szabályozó eszközök megállapitásánál és alkalmazásánál.

A gazdasági mechanizmus reformjának kibontakozásához szükséges feltételek megteremtése, a törésmentes átmenet biztositása érdekében a beruházások, a termelés és a külkereskedelem, valamint megfelelően a közületi fogyasztás vonatkozásában is olyan összehangolt intézkedések szükségesek, amelyek a kiegyensulyozottabb fejlődést, a gazdaság stabilitásának megvalósitását szolgálják. Ennek keretében fokozott figyelmet kell forditani a megnövekvő fogyasztási igényekre, ezeket elsősorban a tényleges szükségletekhez jobban igazodó termeléssel lehet kielégiteni, illetőleg az ésszerübb gazdálkodás feltételeit kell biztositani.

A reform célkitüzéseinek megvalósitását a gazdasági szabályozó eszközök folyamatban lévő kialakitása hivatott biztositani. Ezek keretében a pénzügyi rendszer tevékenységét - a tervekkel összhangban - az alábbi törekvések határozzák meg:

- a hitelezési módszerek és eljárási szabályok kidolgozásával el kell érni, hogy a hitelezés a piaci mechanizmus müködésével összhangban segitse elő az áru és pénzegyensuly kialakitását, a gazdasági tevékenység hatékonyságának fejlődését, s ugyanakkor korlátozza a fizetőképes kereslettel nem fedezett és gazdaságtalan termelést;

- a tőkés fizetési mérleg egyensulya érdekében elsősorban gazdasági eszközökkel erőteljes ösztönzést kell megvalósitani a gazdaságos export kiszélesitése és az import differenciált korlátozása érdekében;

- a nyereségadóztatás rendszerének és konkrét mértékének megfelelő kialakitásával el kell érni a részesedési és a fejlesztési alapnak a népgazdasági tervből eredő eltérő követelmények szerinti képzését, és különösen azt, hogy a munkabérek és a bérjellegü jövedelmek emelkedése a termelékenység és a teljesitmények növekedéséhez kapcsolódjon;

- a fejlesztési alapból történő un. vállalati beruházások megvalósitását és az indokolt forgóeszköz bővitést a hitelpolitikai irányelvekkel összhangban álló hitel-és kamatfeltételek alkalmazásával kell elősegiteni és a népgazdaság szempontjából kivánatos irányba terelni;

- a lakossági kereslet és a lakosság kiegyensulyozott áruellátását biztositó árualapok egyensulyának fenntartása érdekében a vásárlóerő kiáramlásra az eddiginél fokozottabb gondot kell forditani;

- a közületi gazdálkodásban a feladatok gazdaságosabb megoldására és szigoru takarékosságra kell törekedni. A közületi gazdálkodás kereteinek távlati megszabásával is elő kell segiteni a vásárlóerő és árualap egyensulyának kialakulását. A tanácsi gazdálkodás bővitését a bevételek fokozásával kell megalapozni. A kiegyensulyozott gazdálkodást nagyobbmérvü tartalékképzéssel kell alátámasztani.

A gazdasági mechanizmus reformjának sikere, a Párt és a Kormány gazdaságpolitikai célkitüzéseit tükröző tervekben kitüzött feladatok következetes végrehajtása az átmenet időszakában szervezett és céltudatos munkát követel a gazdaságvezetés minden területén.

Ö S S Z E S I T É S E K

Az 1966. évi állami költségvetés végrehajtásának mérlege

/Ezer forintban/

Bevételek	Eredeti előirányzat	Módosított[2] előirányzat	Teljesítés	Kiadások	Eredeti előirányzat	Módosított[2] előirányzat	Teljesítés
Állami vállalatok befizetései				**Felhalmozási kiadások**			
Vállalati nyereségbefizetés[1]	3o,538.319	29,571.ooo	31,214.351	Beruházások	21,453.ooo	2o,4o3.ooo	2o,16o.477
Forgalmi és egyéb adók	2o,483.811	21,267.ooo	2o,69o.693	Készletezés	.	.	491.4oo
Eszközlekötési járulék	12,o81.251	12,278.ooo	12,288.631	Termelőszövetkezeteknek nyujtott hosszu- és középlejáratu hitelek	4,472.ooo	3,367.ooo	2,865.217
Illetményadó	6,142.645	6,262.ooo	6,268.897	Termelőszövetkezeteknek nyujtott beruházási és egyéb hozzájárulás	3,735.ooo	3,735.ooo	3,7o2.646
Társadalombiztositási járulék	5,35o.ooo	5,477.ooo	5,516.15o	Egyéb hosszu- és középlejáratu hitelek	5oo.3oo	5oo.ooo	348.9o1
Egyéb vállalati befizetés	1,4oo.ooo	6oo.ooo	646.792				
Szövetkezetek befizetései				**Hitelfedezeti Alap**	2,35o.ooo	2,35o.ooo	8oo.ooo
Kisipari és földmüvesszövetkezetek							
Forgalmi és jövedelemadó	2,442.3oo	2,254.ooo	2,335.552				
Illetményadó	473.1oo	477.ooo	477.896	**Vállalatok pénzellátása**	8,213.467	9,315.ooo	13,256.6o1
Társadalombiztositási járulék	519.ooo	531.ooo	569.69o				
Egyéb befizetés	15o.ooo	15o.ooo	145.921				
				Közületi kiadások			
Mezőgazdasági termelőszövetkezetek				Gazdasági szervek és intézkedések kiadásai	6,133.322	6,136.ooo	6,5o2.956
Adóbefizetés	1,625.ooo	1,539.ooo	1,424.963	Szociális és egészségügyi kiadások	19,9o4.32o	21,o11.ooo	21,246.3o8
Társadalombiztositási járulék	219.ooo	223.ooo	259.559	Kulturális kiadások	9,919.948	1o,257.ooo	1o,229.o97
Hitelvisszafizetés	1,6oo.ooo	1,6oo.ooo	1,6oo.63o	Védelmi kiadások	5,218.8oo	5,243.ooo	5,o64.342
Lakosság befizetései				Rend- és jogbiztonsági kiadások	3,692.324	3,712.ooo	3,713.o92
Adó és illeték	3,625.ooo	3,75o.ooo	3,749.583	Igazgatási kiadások	2,712.oo8	2,712.ooo	2,718.6o5
Nyugdijjárulék	2,154.ooo	2,742.ooo	2,857.814	Pénzügyi lebonyolitási kiadások	39o.627	391.ooo	.
Hitelvisszafizetés	512.3oo	512.ooo	494.569				
Költségvetési szervek befizetései				**Belföldi államkölcsönök visszafizetése**	5o5.ooo	5o5.ooo	464.9o3
Központi szervek	1,624.277	1,624.ooo	1,831.93o				
Tanácsi szervek	1,125.o91	1,125.ooo	1,24o.448				
Társadalombiztositási járulék	1,111.ooo	1,13o.ooo	1,122.998	**Nemzetközi kötelezettségek**	3,45o.4oo	3,45o.ooo	3,384.634
Egyéb befizetések	2,342.4oo	2,343.ooo	1,74o.6o5				
				Termelőszövetkezeti Nyugdijalap kiegészitése	33o.ooo	33o.ooo	37o.o43
Bevételek főösszege	95,518.494	95,455.ooo	96,477.672				
Összesités:				**Egyéb kiadások**	2,428.7oo	1,929.ooo	1,79o.o48
Bevételek főösszege	95,518.494	95,455.ooo	96,477.672				
Kiadások főösszege	95,4o9.216	95,346.ooo	97,1o9.27o				
Bevételi többlet, illetőleg hiány	1o9.278	1o9.ooo	- 631.598	Kiadások főösszege	95,4o9.216	95,346.ooo	97,1o9.27o

1/ Népgazdasági szinten összevont adatokat tartalmaz.

2/ Az 1966. január 1-én végrehajtott termelői árváltozásokkal, egyes szervezeti változásokkal és a népgazdasági terv véglegesitésével összefüggésben korrigált előirányzat.

A költségvetésből és beruházási hányadból finanszirozott beruházások összege fejezetenként

/Ezer forintban/

Megnevezés	Beruházás		A központi forrásból finanszirozott állami beruházások értéke együtt
	a költségvetésből	beruházási hányadból	
Minisztertanács és közvetlenül alárendelt szervei	12o.3oo	5.8oo	126.1oo
Népköztársaság Ügyészsége	1.8oo	.	1.8oo
Központi Népi Ellenőrzési Bizottság	2oo	.	2oo
Magyar Testnevelési és Sportszövetség	33.8oo	2.8oo	36.6oo
Magyar Tudományos Akadémia	94.2oo	3.6oo	97.8oo
Országos Tervhivatal	1.7oo	.	1.7oo
Munkaügyi Minisztérium	42.9oo	.	42.9oo
Központi Statisztikai Hivatal	65.1oo	2.5oo	67.6oo
Külügyminisztérium	13.8oo	2o.8oo	34.6oo
Pénzügyminisztérium	59.377	57.65o	117.o27
Igazságügyminisztérium	2.4oo	14.8oo	17.2oo
Kohó- és Gépipari Minisztérium	633.5oo	2,4o1.8oo	3,o35.3oo
Országos Müszaki Fejlesztési Bizottság	39.5oo	.	39.5oo
Nehézipari Minisztérium	6,o52.1oo	3,8o1.5oo	9,853.6oo
Központi Földtani Hivatal	7.4oo	.	7.4oo
Könnyüipari Minisztérium	966.5oo	567.7oo	1,534.2oo
Földmüvelésügyi Minisztérium	1,784.5oo	826.7oo	2,611.2oo
Országos Erdészeti Főigazgatóság	362.5oo	62.ooo	424.5oo
Belkereskedelmi Minisztérium	234.7oo	112.3oo	347.ooo
Külkereskedelmi Minisztérium	6o.8oo	11.1oo	71.9oo
Élelmezésügyi Minisztérium	717.5oo	478.2oo	1,195.7oo
Épitésügyi Minisztérium	699.6oo	576.4oo	1,276.ooo
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium	2,o25.7oo	1,936.6oo	3,962.3oo
Országos Vizügyi Főigazgatóság	796.1oo	47.6oo	843.7oo
Magyar Rádió és Televizió	4o.4oo	.	4o.4oo
Müvelődésügyi Minisztérium	288.3oo	17.3oo	3o5.6oo
Egészségügyi Minisztérium	217.6oo	4.7oo	222.3oo
Központi szervek összesen	15,362.277	1o,951.85o	26,314.127
Tanácsi szervek	4,798.2oo	633.7oo	5,431.9oo
Együtt	2o,16o.477[1/]	11,585.55o	31,746.o27

1/ Ebből 6,275.412 ezer forint az 1965. évben müszakilag megvalósult, de pénzügyileg 1966. évben rendezett beruházások összege.

A központi és tanácsi költségvetési szervek kiadásai ágazatonként és alágazatonként

/Ezer forintban/

Megnevezés	Előirányzat			Teljesítés		
	Központi szervek	Tanácsi szervek	Összesen	Központi szervek	Tanácsi szervek	Összesen
Gazdasági szervek és intézkedések						
Ipar	136.969	.	136.969	131.215	.	131.215
Építőipar	55.041	.	55.041	51.295	.	51.295
Mező- és erdőgazdaság	706.529 1/	173.875	880.404	487.926	379.963	867.889
Közlekedés és hírközlés	2,057.540	718.109	2,775.649	1,983.514	863.230	2,846.744
Kereskedelem	62.264	.	62.264	59.636	.	59.636
Egyéb gazdasági tevékenység	285.638	72.194	357.832	270.180	74.946	345.126
Község- és városgazdálkodás	.	990.945	990.945	.	1,112.481	1,112.481
Vízgazdálkodás	689.036	185.182	874.218	856.865	231.705	1,088.570
Gazdasági szervek és intézkedések összesen	3,993.017	2,140.305	6,133.322	3,840.631	2,662.325	6,502.956
Szociális és egészségügyi ágazat						
Kórházak és egyéb fekvőbeteg intézmények	428.176	2,191.167	2,619.343	455.650	2,328.571	2,784.221
Klinikák	496.940	.	496.940	524.190	.	524.190
Járóbetegellátás	33.665	1,118.355	1,152.020	35.035	1,128.072	1,163.107
Anya-, csecsemő- és gyermekvédelem	81.680	639.922	721.602	85.713	677.400	763.113
Közegészségügy és járványügy	80.426	139.008	219.434	79.503	135.631	215.134
Egyéb egészségügyi intézmények	196.408	.	196.408	213.047	.	213.047
Egészségügyi célok	234.248 1/	41.337	275.585	126.258	22.657	148.915
Egészségügyi ellátás összesen	1,551.543	4,129.789	5,681.332	1,519.396	4,292.331	5,811.727
Szociális feladatok	91.653	114.133	205.786	93.538	119.654	213.192
Szociális otthonok	29.970	327.165	357.135	29.727	345.854	375.581
Üdültetés	269.036	7.631	276.667	293.177	7.024	300.201
Munkavállalók családvédelme	1,685.800	.	1,685.800	2,379.960	.	2,379.960
Munkavállalók készpénzsegélye	2,800.100	.	2,800.100	2,945.718	.	2,945.718
Munkavállalók gyógyszerellátása	1,706.500	.	1,706.500	1,820.920	.	1,820.920
Nyug- és egyéb ellátás	7,191.000	.	7,191.000	7,399.009	.	7,399.009
Szociális gondoskodás összesen	13,774.059	448.929	14,222.988	14,962.049	472.532	15,434.581
Szociális és egészségügyi ágazat összesen	15,325.602	4,578.718	19,904.320	16,481.445	4,764.863	21,246.308
Kulturális ágazat						
Óvodák	.	709.067	709.067	.	761.768	761.768
Alsófoku oktatás	36.145 1/	2,879.996	2,916.141	.	3,136.941	3,136.941
Nevelőotthonok	81.046	339.737	420.783	77.962	345.141	423.103
Szakmunkástanulók oktatása	768.786	120.103	888.889	740.475	119.534	860.009
Középfoku oktatás	368.710	879.473	1,248.183	392.280	895.525	1,287.805
Felsőfoku oktatás	1,313.889	.	1,313.889	1,330.536	.	1,330.536
Tanfolyamok	101.159	83.028	184.187	89.272	49.936	139.208
Oktatás összesen	2,669.735	5,011.404	7,681.139	2,630.525	5,308.845	7,939.370
Tudományos intézetek és feladatok	539.693	.	539.693	557.245	.	557.245
Népmüvelési intézmények és feladatok	550.781	306.005	856.786	549.250	328.387	877.637
Müvészeti intézmények és feladatok	166.288	85.263	251.551	170.690	97.277	267.967
Sportlétesitmények és feladatok	248.383	5.934	254.317	255.805	6.911	262.716
Kulturális céltámogatás	263.276	73.186	336.462	239.806	84.356	324.162
Népmüvelési és egyéb kulturális feladatok összesen	1,768.421	470.388	2,238.809	1,772.796	516.931	2,289.727
Kulturális ágazat összesen	4,438.156	5,481.792	9,919.948	4,403.321	5,825.776	10,229.097
Védelmi ágazat	5,218.800	.	5,218.800	5,064.342	.	5,064.342
Rend- és jogbiztonsági ágazat						
Jogbiztonság	285.399	.	285.399	287.822	.	287.822
Rendbiztonság	.	67.425	67.425	225	63.722	63.947
Rendészet	3,339.500	.	3,339.500	3,361.323	.	3,361.323
Rend- és jogbiztonsági ágazat összesen	3,624.899	67.425	3,692.324	3,649.370	63.722	3,713.092
Igazgatási ágazat	1,173.221	1,538.787	2,712.008	1,180.182	1,538.423	2,718.605
Pénzügyi lebonyolitás ágazat	255.339	135.288	390.627	.	.	.
Együtt	34,029.034	13,942.315	47,971.349	34,619.291	14,855.109	49,474.400

1/ A központnál fejlesztés és egyéb cimen tartalékként előirányzott összeg év közben a tanácsokhoz került lebontásra.

A központi és tanácsi költségvetési szervek létszáma fejezetenként és ágazatonként

Megnevezés	Gazdasági	Szociális és egészségügyi	Kulturális	Rend- és jogbiztonsági	Igazgatási	Összesen
	á g a z a t					
	tényleges létszáma /fő/					
Országgyülés és Népköztársaság Elnöki Tanácsa	.	.	.	.	162	162
Minisztertanács és közvetlenül alárendelt szervei	3.131	33	984	.	663	4.811
Népköztársaság Ügyészsége	.	.	.	1.931	.	1.931
Központi Népi Ellenőrzési Bizottság	.	.	.	.	538	538
Magyar Testnevelési és Sportszövetség	.	.	646	.	.	646
Magyar Tudományos Akadémia	.	.	3.1o5	.	2o3	3.3o8
Országos Tervhivatal	47	.	.	4	792	843
Munkaügyi Minisztérium	.	.	8.914	.	358	9.272
Központi Statisztikai Hivatal	325	.	131	.	1.687	2.143
Külügyminisztérium	.	.	2o	.	1.1oo	1.12o
Pénzügyminisztérium	17	.	164	.	649	83o
Igazságügyminisztérium	.	.	.	5.155	24o	5.395
Kohó- és Gépipari Minisztérium	.	35	1.554	.	564	2.153
Országos Müszaki Fejlesztési Bizottság	267	.	438	.	81	786
Nehézipari Minisztérium	.	35	1.368	.	635	2.o38
Központi Földtani Hivatal	.	.	551	.	46	597
Könnyüipari Minisztérium	61	.	675	.	515	1.251
Földmüvelésügyi Minisztérium	4.142	.	7.921	.	57o	12.633
Országos Erdészeti Főigazgatóság	3o9	.	23o	.	2o1	74o
Belkereskedelmi Minisztérium	189	.	518	.	451	1.158
Külkereskedelmi Minisztérium	19o	.	48	.	9o9	1.147
Élelmezésügyi Minisztérium	44o	.	691	.	368	1.499
Építésügyi Minisztérium	62	.	467	.	5oo	1.o29
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium	222	1.819	1.145	.	374	3.56o
Országos Vizügyi Főigazgatóság	43	.	31o	.	231	584
Magyar Rádió és Televizió	.	.	2.213	.	.	2.213
Müvelődésügyi Minisztérium	.	47	15.493	.	7o1	16.241
Egészségügyi Minisztérium	.	19.338	2.346	.	336	22.o2o
SZOT Társadalombiztositási Főigazgatóság	.	.	.	.	4.279	4.279
Vasutas Társadalombiztositás	.	.	.	.	7o	7o
Üdültetés	.	2.699	.	.	11o	2.8o9
Központi szervek összesen	9.445	24.oo6	49.932	7.o9o	17.333	1o7.8o6
Tanácsi szervek	7.379	8o.659	122.248	.	39.751	25o.o37
Együtt	16.824	1o4.665	172.18o	7.o9o	57.o84	357.843

Megnevezés	Állandó	Időszaki		Állományba tartozók bére		Egyéb bérek	
	alkalmazottak tényleges létszáma			összesen	ebből igazgatási	összesen	ebből igazgatási
	összesen	összesen	ebből igazgatási				
	/fő/			/ezer forintban/			
Országgyülés és Népköztársaság Elnöki Tanácsa	162	.	.	4.269	4.269	5.589	5.589
Minisztertanács és közvetlenül alárendelt szervei	4.811	29o	3	129.269	25.568	8.8o9	1.299
Népköztársaság Ügyészsége	1.931	.	.	52.936	.	1.845	.
Központi Népi Ellenőrzési Bizottság	538	.	.	16.326	16.326	218	218
Magyar Testnevelési és Sportszövetség	646	97	.	13.946	.	748	.
Magyar Tudományos Akadémia	3.3o8	65	7	92.o74	6.783	32.357	5.549
Országos Tervhivatal	843	5	4	33.371	32.o32	1.o28	832
Munkaügyi Minisztérium	9.272	85	3	233.458	1o.8o3	12.986	214
Központi Statisztikai Hivatal	2.143	154	143	6o.o91	48.45o	13.725	11.956
Külügyminisztérium	1.12o	1	1	67.62o	67.227	1.129	1.1o6
Pénzügyminisztérium	83o	11	7	27.81o	23.ooo	1.589	463
Igazságügyminisztérium	5.395	76	3	123.38o	8.o78	15.4o7	192
Kohó- és Gépipari Minisztérium	2.153	67	9	63.576	22.176	1o.685	363
Országos Müszaki Fejlesztési Bizottság	786	9	1	23.592	3.713	7.921	4.943
Nehézipari Minisztérium	2.o38	27	12	62.498	24.612	6.793	524
Központi Földtani Hivatal	597	53	1	16.114	1.696	357	173
Könnyüipari Minisztérium	1.251	14	2	36.o27	17.713	6.o75	5o8
Földmüvelésügyi Minisztérium	12.633	2.367	1o	357.428	21.682	24.432	134
Országos Erdészeti Főigazgatóság	74o	232	1	24.38o	7.22o	84o	55
Belkereskedelmi Minisztérium	1.158	13	3	34.134	14.384	4.279	485
Külkereskedelmi Minisztérium	1.147	249	246	63.4o5	55.71o	1.692	92
Élelmezésügyi Minisztérium	1.499	24	11	42.626	13.8o2	2.221	94
Építésügyi Minisztérium	1.o29	21	6	31.843	19.229	1.451	125
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium	3.56o	71	9	83.164	14.118	2o.633	56
Országos Vizügyi Főigazgatóság	584	176	.	2o.555	8.474	2.8o2	77
Magyar Rádió és Televizió	2.213	29	.	58.792	.	47.88o	.
Müvelődésügyi Minisztérium	16.241	294	9	4o8.292	23.461	27.555	274
Egészségügyi Minisztérium	22.o2o	689	4	5o8.956	11.351	31.574	3o8
SZOT Társadalombiztositási Főigazgatóság	4.279	39	39	89.938	89.938	1.479	1.479
Vasutas Társadalombiztositás	7o	.	.	1.664	1.664	43	43
Üdültetés	2.8o9	1.o19	5	62.449	3.6o8	2.8o8	7
Központi szervek összesen	1o7.8o6	6.177	539	2.843.983	597.o87	296.95o	37.158
Tanácsi szervek	25o.o37	7.o23	367	5.189.8o8	886.212	694.946	24.537
Együtt	357.843	13.2oo	9o6	8.o33.791	1.483.299	991.896	61.695

A főváros, megyék, megyei jogu városok bevételei főbb jogcimenként

/Ezer forintban/

Megnevezés	Vállalatok nyereségbefizetése	Eszközlekötési járulék	Müködési bevételek	Szabályozó bevételek	Összesen
Budapest főváros	7o4.735	8o.384	264.916	3,685.o59	4,735.o94
Baranya megye	5o.o17	9.246	31.7o4	5o2.21o	593.177
Bács-Kiskun megye	7o.1o4	16.473	6o.4o3	8o6.568	953.548
Békés megye	58.o3o	3.553	6o.164	691.972	813.719
Borsod-Abauj-Zemplén megye	76.83o	15.134	48.252	9o9.383	1,o49.599
Csongrád megye	61.485	8.267	41.556	497.7o5	6o9.o13
Fejér megye	47.332	6.776	49.49o	827.o89	93o.687
Győr-Sopron megye	66.339	1o.656	48.258	8o4.561	929.814
Hajdu-Bihar megye	62.772	8.227	44.296	545.o4o	66o.335
Heves megye	49.519	5.353	37.837	624.153	716.862
Komárom megye	61.794	6.544	36.oo9	585.831	69o.178
Nógrád megye	29.369	4.o15	31.o11	514.958	579.353
Pest megye	122.391	19.158	77.848	789.o83	1,oo8.48o
Somogy megye	38.388	7.118	53.753	631.977	731.236
Szabolcs-Szatmár megye	44.246	7.o23	53.72o	866.537	971.526
Szolnok megye	54.363	6.59o	56.858	739.746	857.557
Tolna megye	23.767	5.869	36.896	533.4o3	599.935
Vas megye	5o.341	7.516	36.593	659.884	754.334
Veszprém megye	52.517	1o.983	53.421	757.244	874.165
Zala megye	48.212	11.2o7	28.172	542.884	63o.475
Debrecen megyei jogu város	18.733	2.761	22.925	4o8.274	452.693
Miskolc megyei jogu város	16.751	4.143	26.592	6o1.3o6	648.792
Pécs megyei jogu város	16.412	2.526	2o.758	375.777	415.473
Szeged megyei jogu város	22.161	4.394	19.o16	339.877	385.448
Együtt	1,846.6o8	263.916	1,24o.448	18,24o.521[1/]	21,591.493[1/]

1/ Ebből adórészesedés 7,3o5.718 ezer forint, állami hozzájárulás 5,733.832 ezer forint, beruházások fedezete 4,798.2oo ezer forint, költségvetési tartalék pénzfedezete 4o2.771 ezer forint.

A főváros, megyék, megyei jogu városok kiadásai főbb jogcimenként

/Ezer forintban/

Megnevezés	Vállalati kiadások	Beruházások	Költségvetési szervek kiadásai	Összesen
Budapest főváros	729.374	81o.5oo	3,o71.573	4,611.447
Baranya megye	5.444	91.ooo	479.959	576.4o3
Bács-Kiskun megye	18.9oo	167.7oo	725.613	912.213
Békés megye	5.495	121.1oo	657.254	783.849
Borsod-Abauj-Zemplén megye	13.948	3o9.4oo	685.o26	1,oo8.374
Csongrád megye	6.587	1o4.9oo	475.423	586.91o
Fejér megye	26.617	345.6oo	533.135	9o5.352
Győr-Sopron megye	62.837	23o.6oo	6oo.5o8	893.945
Hajdu-Bihar megye	5.793	71.5oo	536.881	614.174
Heves megye	14.662	185.9oo	482.659	683.221
Komárom megye	14.636	211.8oo	43o.745	657.181
Nógrád megye	12.173	15o.3oo	387.984	55o.457
Pest megye	11.694	112.4oo	847.18o	971.274
Somogy megye	12.187	154.2oo	538.815	7o5.2o2
Szabolcs-Szatmár megye	4.544	177.5oo	748.578	93o.622
Szolnok megye	14.456	149.9oo	651.o28	815.384
Tolna megye	7.o82	114.ooo	442.5o4	563.586
Vas megye	21.45o	192.4oo	512.3o1	726.151
Veszprém megye	21.25o	2o4.4oo	613.76o	839.41o
Zala megye	13.113	16o.7oo	426.111	599.924
Debrecen megyei jogu város	26.5o2	2oo.7oo	2o5.221	432.423
Miskolc megyei jogu város	26.22o	219.4oo	379.571	625.191
Pécs megyei jogu város	25.375	17o.6oo	212.367	4o8.342
Szeged megyei jogu város	23.253	141.7oo	21o.913	375.866
Együtt	1,123.592	4,798.2oo	14,855.1o9	2o,776.9o1

A főváros, megyék, megyei jogu városok létszáma és béralapja megyénként

Megnevezés	Állandó		Időszaki		Állományba tartozók béro		Egyéb bérek	
	alkalmazottak tényleges létszáma							
	összesen	ebből igazgatási	összesen	ebből igazgatási	összesen	ebből igazgatási	összesen	ebből igazgatási
	/fő/				/ezer forintban/			
Budapest főváros	47.645	4.2o7	834	91	999.589	99.163	161.977	1.538
Baranya megye	7.757	1.735	181	7	159.245	38.943	21.254	1.487
Bács-Kiskun megye	13.342	2.398	353	25	276.594	52.216	32.381	1.o81
Békés megye	11.255	1.842	416	11	233.185	41.4o2	25.992	561
Borsod-Abauj-Zemplén megye	12.413	2.682	2o9	8	256.3o6	58.712	31.7o3	2.278
Csongrád megye	8.335	1.46o	156	1o	172.221	32.o13	22.118	426
Fejér megye	9.349	1.47o	13o	12	191.285	32.219	25.399	749
Győr-Sopron megye	1o.446	1.625	284	9	216.469	36.557	26.828	1.296
Hajdu-Bihar megye	9.687	1.683	224	13	192.8o3	36.6oo	28.o18	721
Heves megye	7.938	1.495	154	1o	162.411	33.461	24.138	1.o91
Komárom megye	7.86o	1.o78	429	8	162.o73	24.2o8	21.393	565
Nógrád megye	6.27o	1.243	355	11	132.355	27.552	15.757	893
Pest megye	15.782	2.874	418	24	328.36o	61.485	41.513	1.399
Somogy megye	8.977	1.966	513	14	191.362	43.115	21.432	1.3o2
Szabolcs-Szatmár megye	13.818	2.468	326	11	283.159	52.869	33.265	1.148
Szolnok megye	11.359	1.9o5	448	24	236.138	41.7o4	3o.231	1.213
Tolna megye	7.143	1.328	285	1o	146.317	28.713	17.812	798
Vas megye	8.384	1.495	133	7	175.95o	34.172	2o.744	1.558
Veszprém megye	1o.457	1.985	651	44	224.611	45.269	27.5o3	1.675
Zala megye	6.826	1.589	331	5	146.444	35.264	16.152	1.499
Debrecen megyei jogu város	2.88o	3o7	27	5	59.336	7.6o9	7.o69	275
Miskolc megyei jogu város	5.867	349	82	8	117.44o	8.761	18.123	411
Pécs megyei jogu város	3.o68	291	23	.	61.889	7.291	13.178	226
Szeged megyei jogu város	3.179	276	61	.	64.266	6.914	1o.966	347
Együtt	25o.o37	39.751	7.o23	367	5,189.8o8	886.212	694.946	24.537

A Községfejlesztési Alap bevételei és kiadásai

/Ezer forintban/

Bevételek	Teljesítés	Kiadások	Teljesítés
Lakosság hozzájárulása	4o4.223	Beruházás	845.435
Szövetkezetek hozzájárulása	78.123	Felujitás	169.874
Állami hozzájárulás	439.421	Beszerzés	34.785
Müködési /egyéb/ bevétel	43o.122	Bankhitel visszafizetése	6o.78o
Bankhitel	63.582	Müködési /egyéb/ kiadás	152.848
Pénzmaradvány	686.342		
Összesen	2,1o1.813	Összesen	1,263.722
Társadalmi munka értéke	463.o98	Társadalmi munka értéke	463.o98
Helyi anyag értéke	53.396	Helyi anyag értéke	53.396
Bevételek főösszege	2,618.3o7	Kiadások főösszege	1,78o.216
Összesités:			
Bevételek főösszege	2,618.3o7		
Kiadások főösszege	1,78o.216		
Egyenleg	+ 838.o91		

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
Törvényerejü rendelet tervezet a Magyar Népköztársaság 1966. évi költségvetésének végrehajtásáról	1
Jelentés az 1966. évi állami költségvetés végrehajtásáról	3

x

x x

ÖSSZESITÉSEK	Tábla
Az 1966. évi állami költségvetés végrehajtásának mérlege	I.
Az állami vállalatok költségvetési befizetései fejezetenként és jogcimenként	II.
A költségvetésből és beruházási hányadból finanszirozott beruházások összege fejezetenként	III.
A központi és tanácsi költségvetési szervek kiadásai ágazatonként és alágazatonként	IV.
A központi és tanácsi költségvetési szervek létszáma fejezetenként és ágazatonként	V.
A központi és tanácsi költségvetési szervek létszáma és béralapja fejezetenként	VI.
A főváros, megyék, megyei jogu városck bevételei főbb jogcimenként	VII.
A főváros, megyék, megyei jogu városok kiadásai főbb jogcimenként	VIII.
A főváros, megyék, megyei jogu városok létszáma és béralapja megyénként	IX.
A Községfejlesztési Alap bevételei és kiadásai	X.

x

x x